



EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 14.1.2026
COM(2026) 20 final/2

2026/0008 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende nauwere samenwerking bij het opzetten van de steunlening aan Oekraïne
voor 2026 en 2027**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

De EU is onwankelbaar in haar steun aan Oekraïne, dat zijn toekomst in de EU heeft. De EU steunt de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen en zet zich onverminderd in voor politieke, financiële, economische, humanitaire, militaire en diplomatieke steun¹. In het licht van de escalerende Russische agressie moet snel worden opgetreden om ervoor te zorgen dat Oekraïne toegang heeft tot de middelen die het dringend nodig heeft. Dit voorstel is bedoeld om ervoor te zorgen dat een nieuw instrument wordt opgezet dat in die dringende behoeften kan voorzien, door Oekraïne bijstand van de Unie te verlenen in de vorm van een lening die moet worden terugbetaald door middel van herstelbetalingen die Rusland verschuldigd is.

De grootschalige invasie van Oekraïne door Rusland, die op 24 februari 2022 begon, heeft zeer schadelijke gevolgen gehad voor het land en zijn burgers. Ondanks diplomatieke inspanningen van de VS en Europa om tot een vreedzame oplossing te komen en de bereidheid van Oekraïne om een dialoog aan te gaan voor het beëindigen van de oorlog, heeft Rusland zijn aanvallen op Oekraïne opgevoerd en kiest het daarbij burgers en kritieke infrastructuur als doelwit. Deze escalatie heeft de humanitaire crisis verder verergerd, het Oekraïense volk groot leed berokkend en de enorme menselijke en financiële kosten van deze niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie doen oplopen. De illegale aanvalsoorlog van Rusland is een flagrante schending van de territoriale integriteit, de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van Oekraïne, alsook een schending van het verbod op het gebruik van geweld, als verankerd in artikel 2, lid 4, van het Handvest van de Verenigde Naties (“het VN-Handvest”), dat een dwingende regel van het internationaal recht is, en de andere beginselen van het VN-Handvest. De onwrikbare vastberadenheid en moed van de Oekraïners bij de verdediging van hun thuisland getuigt van hun kracht en verdient diepe bewondering en waardering.

De toegenomen agressie van Rusland heeft echter geleid tot grotere financieringsbehoeften van Oekraïne en vraagt om dringende investeringen in de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis. Het is nu duidelijk dat aanvullende financieringsbronnen van zowel de EU als de internationale gemeenschap noodzakelijk zijn. De financieringsbehoeften van Oekraïne voor 2026 en 2027 zullen naar verwachting hoger uitvallen dan de bestaande prognoses van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), dat in de achtste evaluatie van het IMF-programma benadrukt dat de risico's en onzekerheid uitzonderlijk groot blijven, terwijl er in het huidige programma beperkte ruimte is voor het opvangen van nieuwe schokken, onder meer als gevolg van een langdurigere en heviger oorlog. Op 9 september 2025 heeft Oekraïne een officieel verzoek ingediend voor een nieuw IMF-programma om de extra financieringsbehoeften van 2026 tot en met 2029 te dekken. Of het IMF van start kan gaan met dit programma, is afhankelijk van of er voldoende financieringsgaranties kunnen worden verkregen van partners, waaronder de Unie.

De onlangs gepresenteerde ontwerpbegroting van Oekraïne voor 2026, die in samenwerking met het IMF is ontwikkeld, raamt de uitgaven voor defensie en veiligheid op 56 miljard EUR, ondersteund door 51,6 miljard EUR aan militaire bijstand in natura. Gezien de negatieve gevolgen van de oorlog voor de Oekraïense economie wordt in die begroting geraamd dat,

¹ Conclusies van de Europese Raad van 27 juni 2024, EUCO 15/24.

naast de nodige bijstand in natura, 43 miljard EUR aan internationale hulp nodig is. In januari 2026 was slechts 25 miljard EUR met zekerheid vastgelegd. Oekraïne heeft beperkte ruimte voor aanvullende begrotingsaanpassingen, aangezien verdere uitgavenverlagingen of belastingverhogingen verdere schade kunnen toebrengen aan de economie, die reeds kwetsbaar is vanwege de schade aan belangrijke infrastructuur, tekorten aan arbeidskrachten en de aanhoudende ontheemding en mobilisatie van personen. Snelle financiële bijstand is van vitaal belang om Oekraïne te helpen essentiële staatsfuncties in stand te houden, de macro-economische stabiliteit te waarborgen, kritieke energie-infrastructuur te herstellen en te investeren in zijn technologische en industriële defensiebasis. Deze behoeften komen bovenop de aanzienlijke vereisten voor herstel en wederopbouw op middellange termijn.

In hun verklaring op de top van 8 december 2025 kwamen de ministers van Financiën van de G7 overeen dat zij blijven samenwerken aan de ontwikkeling van een breed scala aan financieringsopties voor de ondersteuning van Oekraïne, waaronder eventueel het gebruik van de volledige waarde van de Russische activa die in de G7-jurisdicties zijn geïmmobiliseerd totdat Rusland herstelbetalingen uitvoert, om een einde te maken aan de oorlog en te zorgen voor een rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne, in overeenstemming met de rechtskaders van de G7.

In zijn conclusies van 27 juni 2024, 17 oktober 2024, 19 december 2024 en 23 oktober 2025 heeft de Europese Raad verklaard dat, met inachtneming van het recht van de Unie, de Russische tegoeden geïmmobiliseerd moeten blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne compenseert voor de door deze oorlog veroorzaakte schade. Daarnaast wordt bij Verordening (EU) 2025/2600² van de Raad de overdracht van activa of reserves van de centrale bank van Rusland tijdelijk verboden totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne staakt, Rusland herstelbetalingen aan Oekraïne verstrekt voor zover dat nodig is om de wederopbouw mogelijk te maken zonder economische en financiële gevolgen voor de Unie, en de acties van Rusland in het kader van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne objectief gezien niet langer een ernstig risico op ernstige moeilijkheden voor de economie van de Unie en haar lidstaten vormen.

In dat verband is de Europese Raad op 18 december 2025 overeengekomen Oekraïne een lening van 90 miljard EUR voor de jaren 2026-2027 te verstrekken op basis van door de EU-begrotingsmarge gedekte EU-leningen op de kapitaalmarkten. De Europese Raad kwam ook overeen dat door middel van nauwere samenwerking (artikel 20 VEU) met betrekking tot het instrument op basis van artikel 212 VWEU elke inzet van middelen uit de begroting van de Unie als garantie voor deze lening geen gevolgen heeft voor de financiële verplichtingen van de Tsjechische Republiek, Hongarije en Slowakije. Op dezelfde datum zijn 25 lidstaten overeengekomen dat deze lening enkel door Oekraïne zou worden terugbetaald zodra herstelbetalingen zijn ontvangen en dat tot dan de activa van de centrale bank van Rusland geïmmobiliseerd blijven en de Unie het recht voorbehoudt om deze te gebruiken om de lening terug te betalen, in volledige overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht. Deze lidstaten onderstreepten het belang van de volgende elementen in verband met de lening: a) versterking van de Europese en de Oekraïense defensie-industrie, b) verdere handhaving van de rechtsstaat door Oekraïne, met inbegrip van de strijd tegen corruptie, en c) het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten en de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.

² Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad van 12 december 2025 betreffende noodmaatregelen om het hoofd te bieden aan de ernstige economische moeilijkheden veroorzaakt door acties van Rusland in de context van de aanvalsoorlog tegen Oekraïne (PB L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj/nl>).

In het licht hiervan wordt voorgesteld een nieuw steuninstrument voor Oekraïne met een bedrag van maximaal 90 miljard EUR in te stellen, dat Oekraïne pas zou terugbetalen wanneer het van Rusland herstelbetalingen ontvangt (“steunlening aan Oekraïne”). Op verzoek van het Koninkrijk België, de Republiek Bulgarije, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Republiek Kroatië, Ierland, de Helleense Republiek, de Franse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, Roemenië, de Republiek Slovenië, de Republiek Finland, het Koninkrijk Spanje, de Italiaanse Republiek en het Koninkrijk Zweden wordt bij een begeleidend voorstel van de Commissie voorgesteld dat machtiging kan worden verleend voor nauwere samenwerking bij deze lening.

Een steunlening aan Oekraïne

Hoewel Oekraïne enorme behoeften heeft, zijn de mogelijkheden voor de Oekraïense staat om meer schulden aan te gaan ernstig beperkt. De schuld van Oekraïne als percentage van het bbp is sinds het begin van de oorlog drastisch toegenomen, van minder dan 50 % van het bbp eind 2021 tot 85 % van het bbp in 2025 (meer dan 100 % van het bbp inclusief ERA-leningen). Aangezien de oorlog vernietigende gevolgen heeft gehad op de productiviteit en de groeidynamiek voortdurend afremt, is het niet mogelijk de aanzienlijke financieringsbehoeften van Oekraïne aan te pakken door verdere schulden aan te gaan.

Tegelijkertijd zijn de financiën van de lidstaten nog niet volledig hersteld van de aaneenschakeling van crises in het afgelopen decennium, waaronder de aanzienlijke uitgaven als gevolg van de Russische oorlog in Oekraïne en de hybride campagne van Rusland tegen de Unie. Het vrijmaken van aanzienlijke extra middelen door de lidstaten om Oekraïne financiering te kunnen verlenen, zou een grote economische uitdaging zijn.

In deze context, te weten de moeilijke schulddynamiek van Oekraïne als gevolg van de aanhoudende Russische agressie en de uitdagingen in verband met de financiën van de lidstaten, onder meer vanwege de acties van Rusland, is het passend een innovatieve oplossing te ontwikkelen die naar verwachting noch voor Oekraïne, noch voor de lidstaten een financiële last zal vormen.

Overeenkomstig de ontwerp artikelen inzake de aansprakelijkheid van staten voor internationale onrechtmatige daden (Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, Arsiwa) van de Commissie voor internationaal recht³ en het internationaal gewoonterecht is Rusland, als verantwoordelijke staat, verplicht de door zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne veroorzaakte schade volledig te vergoeden. Met name is in de artikelen 30 tot en met 32 van de Arsiwa het volgende bepaald: “*De staat die verantwoordelijk is voor de internationale onrechtmatige daad is verplicht: a) die daad te beëindigen, indien deze voortduurt; [...]; De verantwoordelijke staat is verplicht de door de internationale onrechtmatige daad veroorzaakte schade volledig te vergoeden.*” “*Onder schade wordt zowel materiële als morele schade verstaan die door de internationale onrechtmatige daad van een staat veroorzaakt is.*”

In het kader van deze wettelijke verplichting voor Rusland om de schade die het door zijn illegale aanvalsoorlog heeft veroorzaakt, te vergoeden, is het passend dat de Unie de steunlening aan Oekraïne verstrekt als een lening met beperkt verhaalsrecht die verschuldigd

³ Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts (artikelen inzake de aansprakelijkheid van staten voor internationale onrechtmatige daden), 2001, Commissie voor internationaal recht.

en betaalbaar zal zijn wanneer Oekraïne van Rusland monetaire of niet-monetaire activa ontvangt als oorlogsherstelbetalingen, schadevergoeding of financiële afwikkeling van Rusland, met uitzondering van grondgebied.

Gebruik van middelen

Gezien de financieringsbehoeften van Oekraïne en de grote onzekerheid over het toekomstige verloop van de oorlog, is het van cruciaal belang dat de steunlening aan Oekraïne flexibel wordt opgezet en ermee kan worden ingespeeld op de situatie. Flexibiliteit is nodig om het geld te kunnen gebruiken voor de meest dringende financieringsbehoeften, of die nu het gevolg zijn van de huidige oorlogssituatie of bedoeld zijn om de wederopbouw te ondersteunen als er weer vrede is.

Dit voorstel voorziet in een steunlening aan Oekraïne die op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze zal worden verstrekt om Oekraïne in 2026 en 2027 te ondersteunen bij het dekken van zijn financierings- en defensiebehoeften, met name die welke het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog. De steunlening aan Oekraïne moet met name de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne ondersteunen en de beperkingen om externe financiering te krijgen, enigszins wegnemen, ongeacht of deze worden veroorzaakt door oorlog of door wederopbouw, en de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne ondersteunen door middel van economische, financiële en technische samenwerking.

Om de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne te ondersteunen en zijn beperkingen voor het krijgen van externe financiering enigszins te verhelpen, omvat het voorstel meerdere manieren waarop de middelen kunnen worden ingezet om Oekraïne te ondersteunen, waarbij de steun kan worden verleend via macrofinanciële bijstand en via de faciliteit voor Oekraïne. Bij beide instrumenten zullen uitbetalingen worden gekoppeld aan basisvoorwaarden en beleidsvoorwaarden. Voor macrofinanciële bijstand zouden die voorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming (MoU) tussen de Commissie en Oekraïne, waaronder voorwaarden om de verkrijging van inkomsten te versterken, de onderliggende oorzaken van corruptie aan te pakken, de duurzaamheid en kwaliteit van de overheidsuitgaven te verbeteren en de efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van de systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën te vergroten. Voor de faciliteit voor Oekraïne moet het Oekraïneplan worden bijgewerkt om rekening te houden met deze extra bedragen, onder meer met maatregelen ter versterking van de rechtsstaat en de corruptiebestrijding.

Om de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne te ondersteunen door economische, financiële en technische samenwerking, voorziet het voorstel in bijstand die ervoor moet zorgen dat Oekraïne dringende en grote overheidsinvesteringen kan doen om de Oekraïense defensie-industrie en haar integratie in de Europese defensie-industrie te ondersteunen als reactie op en naar aanleiding van de huidige crisis. Om de Oekraïense industriële defensiebasis dringend op doeltreffende en autonome wijze te versterken, moeten die subsidiabiliteitscriteria zodanig gestructureerd worden dat de activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne gericht zijn op de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie ervan in de Europese technologische en industriële defensiebasis. Om Oekraïne de mogelijkheid te geven de financiële en economische bijstand in te zetten op een manier die het best past bij de omstandigheden, is het passend het land toe te staan de middelen te gebruiken om zijn industriële defensiecapaciteit te ondersteunen via verschillende uitvoeringsmethoden, waarmee kan worden ingespeeld op de diversiteit van de behoeften.

De financiële en economische bijstand die in het kader van de steunlening aan Oekraïne beschikbaar is, zal aan Oekraïne beschikbaar worden gesteld naargelang zijn financieringsbehoeften. Daartoe zal Oekraïne een Oekraïense financieringsstrategie indienen met daarin informatie over de financieringsbehoeften en -bronnen van Oekraïne. De Commissie beoordeelt de strategie en vervolgens moet de Raad die beoordeling goedkeuren en het bijstandsbedrag bepalen dat aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld ter ondersteuning van de uitvoering van de Oekraïense financieringsstrategie.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne zal consistent zijn met en een aanvulling vormen op de steun die wordt verleend op grond van Verordening (EU) 2024/792⁴, Verordening (EU) 2021/947⁵, Verordening (EG) nr. 1257/96⁶, Verordening (EU) 2024/2773⁷ en Verordening (EU) 2025/1106⁸ in lijn met de respectieve doelstellingen, de interventielogica en de regels van deze instrumenten.

De steunlening aan Oekraïne komt met name bovenop en vormt een aanvulling op de steun van de EU in het kader van het initiatief voor de versnelde terbeschikkingstelling van uitzonderlijke opbrengsten (ERA) van de G7 en de faciliteit voor Oekraïne. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de samenhang en wederzijdse versterking van de steunlening aan Oekraïne en de uitvoering van het defensiebeleid als bedoeld in de SAFE-verordening en de voorgestelde EDIP-verordening.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De steun in het kader van het initiatief voor een steunlening aan Oekraïne is in overeenstemming met de toepassing van beperkende maatregelen (sancties) tegen Rusland en vormt een aanvulling op de Europese Vredesfaciliteit.

Voorts hebben de door de Europese Raad van 23 juni 2022 toegekende status van kandidaat-lidstaat en het besluit van de Europese Raad van 14-15 december 2023 om toetredingsonderhandelingen met Oekraïne te openen, Oekraïne stevig op zijn Europese traject verankerd. Daarom zal de hele EU-respons ter ondersteuning van de veerkracht en het herstel van Oekraïne – onder meer via de steunlening aan Oekraïne die op haar beurt zal stroken met en steun zal verlenen aan de uitvoering van de faciliteit voor Oekraïne – ook bijdragen tot de beginfase van het pretoetredingsproces van Oekraïne.

⁴ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁵ Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

⁶ Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp (PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/2019-07-26>).

⁷ Verordening (EU) 2024/2773 van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2024 tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

⁸ Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad van 27 mei 2025 tot vaststelling van het instrument “Optreden voor de veiligheid van Europa (SAFE) door middel van versterking van de Europese defensie-industrie” (PB L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj/nl>).

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 212 VWEU is een passende rechtsgrondslag voor programma's voor financiële bijstand van de Unie aan derde landen die geen ontwikkelingsland zijn.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het subsidiariteitsbeginsel is geëerbiedigd aangezien de behoefte aan een gemeenschappelijke respons bij het op adequate schaal steunen van Oekraïne onvoldoende kan worden verwezenlijkt door de lidstaten alleen en gezien zijn omvang en effect beter door de EU kan worden verwezenlijkt. De belangrijkste redenen zijn de begrotingscapaciteit en de budgettaire beperkingen op nationaal niveau en de noodzaak van een sterke coördinatie tussen donoren om de omvang en de doeltreffendheid van de steun te maximaliseren en tegelijkertijd de belasting van de bestuurlijke capaciteit van de Oekraïense autoriteiten, die in de huidige omstandigheden sterk onder druk staat, te beperken. De EU verkeert in een unieke positie om Oekraïne op voorspelbare, continue, ordelijke en tijdige wijze externe bijstand te verlenen voor het dekken van dringende begrotingsbehoeften, onder meer in verband met de ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.

- **Evenredigheid**

De aanhoudende, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie van Rusland vereist de toekenning van aanvullende financiële bijstand aan Oekraïne in lijn met de in dit voorstel beschreven doelstellingen en concrete voorwaarden.

De voorgestelde financiële steun aan Oekraïne wordt toereikend geacht voor 2026 en 2027 op basis van de hoge financieringsbehoeften en beste schattingen van de defensiebehoeften van Oekraïne die door de nationale autoriteiten zijn ingediend, rekening houdend met de grote onzekerheid van de oorlogsomstandigheden. Dergelijke steun gaat niet verder dan wat nodig is voor het beoogde doel, namelijk het verlenen van gestructureerde steun aan Oekraïne en de daarmee verband houdende financiering.

Het voorstel staat in verhouding tot de omvang en de ernst van de vastgestelde tekorten, waaronder de noodzaak om begrotingssteun aan Oekraïne te verlenen en de noodzaak om dringende en grote overheidsinvesteringen te doen ter ondersteuning van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis en de integratie daarvan in de Europese technologische en industriële defensiebasis. Het voorstel eerbiedigt de grenzen van mogelijke Uniemaatregelen uit hoofde van de Verdragen.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening van het Europees Parlement en de Raad is het passende instrument, aangezien deze rechtstreeks toepasselijke regels voor de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne omvat.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Dit voorstel komt na een reeks macrofinanciële-bijstandsoperaties ("MFB-operaties") die sinds 2015 aan Oekraïne zijn verleend. Uit eerdere ex-postevaluaties van vorige MFB-operaties voor Oekraïne is gebleken dat deze in het algemeen bijzonder relevant waren wat betreft de doelstellingen, de financiële middelen en de beleidsdoelstellingen ervan. Met name

bleken deze MFB-operaties van cruciaal belang om Oekraïne te ondersteunen bij het aanpakken van zijn betalingsbalansproblemen en het doorvoeren van belangrijke structurele hervormingen om de economie te stabiliseren en de houdbaarheid van zijn externe positie te versterken. Zij maakten begrotingsbesparingen en financiële voordelen mogelijk en fungeerden als katalysator voor extra financiële steun en het vertrouwen van investeerders. De aan de MFB-operaties verbonden conditionaliteiten bleken complementair te zijn aan de daarmee samenhangende IMF-programma's. Een en ander creëerde een politiek versterkend effect dat heeft bijgedragen aan de betrokkenheid van de Oekraïense autoriteiten bij cruciale hervormingen, met name op structurele beleidsgebieden die minder aan bod komen in andere internationale donorprogramma's.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel is een vervolg op de conclusies van de Raad van 18 december 2025 waarin de Raad overeenkwam aan Oekraïne een lening van 90 miljard EUR voor de jaren 2026-2027 te verstrekken op basis van door de EU-begrotingsmarge gedekte EU-leningen op de kapitaalmarkten. Bij de uitwerking van dit voorstel hebben de diensten van de Commissie overlegd met internationale financiële instellingen en andere bilaterale donoren (waaronder lidstaten en leden van de G7) en multilaterale donoren. De Commissie heeft ook regelmatig contact met de Oekraïense autoriteiten.

Gezien de urgentie van de voorbereiding van het voorstel zodat het tijdig door de medewetgevers kan worden goedgekeurd en uiterlijk begin 2026 operationeel kan worden, kon geen formele raadpleging van belanghebbenden worden gehouden. Deze aanpak is bedoeld om tegemoet te komen aan de nieuwe en toenemende defensie- en begrotingsbehoeften als gevolg van de Russische aanvalsoorlog. Deze behoeften omvatten inspanningen in verband met herstel en wederopbouw. De Europese Unie zal zorgen voor passende communicatie en zichtbaarheid met betrekking tot de doelstellingen en acties die in het kader van de steunlening aan Oekraïne worden verwezenlijkt, zowel in Oekraïne en in de Unie als op het internationale toneel.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Het voorstel bouwt voort op decennialange ervaring op het gebied van macrofinanciële bijstand, alsmede op ervaring met steun in het kader van het extern optreden van de Unie, waaronder sinds 2024 met de faciliteit voor Oekraïne.

De Commissie heeft dit voorstel gebaseerd op een zorgvuldige analyse van de defensiebehoeften en de bredere macro-economische situatie van Oekraïne, waarbij zij ook de input heeft meegenomen van internationale financiële instellingen en andere bevoegde internationale instellingen. Daarbij gaat het onder meer om regelmatig overleg over de recentste prognoses van de financieringsbehoeften van Oekraïne in het kader van internationale fora, zoals de G7 en het IMF, alsmede over voortdurende directe contacten met de Oekraïense autoriteiten.

- **Effectbeoordeling**

Gezien het dringende karakter van het voorstel, dat bedoeld is om dringende bijstand te verlenen aan een land dat in oorlog is, kon geen effectbeoordeling worden uitgevoerd. Bij de ex-antebeoordeling van de behoeften die volgens het voorstel door de steunlening aan Oekraïne zouden moeten worden gedekt, is onder meer gebruikgemaakt van recente gegevens van het IMF en de Oekraïense autoriteiten. De steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne moet voortbouwen op de geleerde lessen en de resultaten van recente steuninitiatieven, zoals de ERA-leningen van de G7.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het voorstel houdt geen verband met resultaatgerichtheid en vereenvoudiging.

- **Grondrechten**

Een noodzakelijke voorwaarde voor toekenning van steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen en de bijbehorende instellingen – waaronder een parlementair meerpartijstelsel – en de rechtsstaat in stand blijft houden en blijft eerbiedigen, en dat het de eerbiediging van de mensenrechten garandeert, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren. De handhaving en eerbiediging van de rechtsstaat moet ook de bestrijding van corruptie omvatten.

De hervormingsbereidheid en de politieke wil van de Oekraïense autoriteiten is een positief signaal, zoals met name blijkt uit het feit dat de Europese Raad in juni 2022 de status van kandidaat-lidstaat aan Oekraïne heeft toegekend, en uit het besluit van de Europese Raad van december 2023 om toetredingsonderhandelingen met Oekraïne aan te vatten, uit de hernieuwde succesvolle vervulling van de structurele beleidsvoorwaarden die aan de recente MFB-operaties voor Oekraïne verbonden waren, en uit de voortgezette uitvoering van het Oekraïneplan. Op 14 mei 2025 heeft Oekraïne routekaarten aangenomen over (onder meer) de rechtsstaat, de hervorming van het openbaar bestuur en de werking van democratische instellingen. De bilaterale screeningvergaderingen werden in september 2025 afgerond. Sinds de Russische agressie hebben de Oekraïense autoriteiten blij gegeven van een indrukwekkende mate van veerkracht en blijven zij vastbesloten deze hervormingen transparant en aansluitend bij EU-normen voort te zetten, in overeenstemming met het traject van het land naar integratie in de EU.

In het licht hiervan wordt de basisvoorwaarde voor de steunlening aan Oekraïne momenteel geacht te zijn vervuld. Tegelijkertijd zal de voortdurende naleving van deze voorwaarde verder worden gewaarborgd door specifieke voorwaarden met betrekking tot de beoordeling door de Commissie van toekomstige Oekraïense financieringsstrategieën en vóór de uitbetalingen. Een vergelijkbare basisvoorwaarde voor steun is van toepassing op de uitvoering van het Oekraïneplan.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De steunlening aan Oekraïne zal de vorm aannemen van een lening met beperkt verhaalsrecht aan Oekraïne van maximaal 90 miljard EUR, die moet worden terugbetaald door middel van door Rusland verschuldigde herstelbetalingen. Deze lening zal worden gefinancierd op de kapitaalmarkten en worden gedekt door de EU-begroting. De Uniebegroting zal ook de schuldafllossingskosten dekken (financieringskosten en kosten voor het liquiditeitsbeheer) in verband met de opgenomen lening, evenals de daarmee samenhangende administratieve kosten. Om rekening te houden met deze elementen, wordt de verordening betreffende het meerjarig financieel kader voor 2021-2027 herzien.

De schuldafllossingskosten worden gefinancierd door een nieuw speciaal instrument boven de uitgavenplafonds van het MFK, het leningsinstrument voor Oekraïne, dat enkel voor dit doeleinde mag worden ingezet. Bij het gebruik van het leninginstrument voor Oekraïne in het kader van de begrotingsprocedure zal rekening worden gehouden met beschikbare begrotingsmiddelen in andere speciale instrumenten, toepasselijke sectorale regels, wettelijke of andere verplichtingen, onder meer in het kader van het EURI-instrument, prioriteiten, prudente budgettering en goed financieel beheer.

Deze lening zal worden gefinancierd in het kader van nauwere samenwerking, hetgeen overeenkomstig artikel 332 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie inhoudt dat de uitgaven die uit deze nauwere samenwerking voortvloeien, met uitzondering van de administratieve kosten voor de instellingen, ten laste komen van de deelnemende lidstaten.

Er zal een nieuw begrotingsonderdeel worden gecreëerd om de uitgaven in verband met de schuldafllossingskosten die voortvloeien uit de nauwere samenwerking op duidelijke en transparante wijze vast te stellen. De methode voor de berekening van de bijdragen van de deelnemende lidstaten is vastgesteld in artikel 11 van de terbeschikkingstellingsverordening (Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014). Indien een beroep wordt gedaan op de EU-begrotingsgarantie, zullen de bedragen eveneens beschikbaar worden gesteld boven de uitgavenplafonds van het MFK en zullen de financiële bijdragen ten laste komen van de deelnemende lidstaten en worden berekend volgens dezelfde methode.

Nadere bijzonderheden over de gevolgen voor de begroting zijn te vinden in het financieel memorandum bij dit voorstel.

5. OVERIGE ELEMENTEN

• Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage

De steunlening aan Oekraïne bedraagt maximaal 90 miljard EUR en wordt beschikbaar gesteld volgens de financieringsbehoeften van Oekraïne overeenkomstig de bepalingen van dit voorstel.

Meer bepaald moet Oekraïne, met het oog op de uitvoering van de verordening inzake de steunlening aan Oekraïne, bij de Europese Commissie een Oekraïense financieringsstrategie indienen met nadere gegevens over de financieringsbehoeften en financieringsbronnen van Oekraïne voor — in beginsel — de komende twaalf maanden. De Commissie moet de Oekraïense financieringsstrategie beoordelen en, in geval van een positieve beoordeling, bij de Raad een voorstel indienen ter goedkeuring van haar beoordeling door middel van een uitvoeringsbesluit. In het voorstel van de Commissie zal het bedrag worden afgebakend van de bijstand die aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld om het land te helpen bij de uitvoering van zijn financieringsstrategie, met opgave van het bedrag van die bijstand dat beschikbaar is voor i) bijstand via de faciliteit voor Oekraïne, ii) macrofinanciële bijstand en iii) bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.

Om financiële en economische bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne te ontvangen, moet Oekraïne bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek om middelen indienen, dat Oekraïne in beginsel zes keer per jaar bij de Commissie kan indienen.

Voorts zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de uitvoering van de verordening inzake de steunlening in het voorgaande jaar, met inbegrip van een evaluatie van die uitvoering. Daarnaast zal de Commissie uiterlijk op 30 juni 2029 bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de steunlening aan Oekraïne die is verstrekt uit hoofde van de verordening inzake de steunlening aan Oekraïne, en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

Tot slot, om de dialoog tussen de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, te intensiveren en om meer transparantie en een grotere verantwoordingsplicht te waarborgen, kan de bevoegde commissie van het Europees Parlement de Commissie uitnodigen om de uitvoering van deze verordening te bespreken.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Hoofdstuk I van de verordening heeft betrekking op de algemene bepalingen.

Artikel 1 bepaalt het onderwerp van de verordening, namelijk het opzetten van de steunlening aan Oekraïne.

Artikel 2 bepaalt de algemene en specifieke doelstellingen van de steunlening aan Oekraïne, namelijk het op voorspelbare en continue wijze verlenen van financiële en economische bijstand aan Oekraïne door de macrofinanciële stabiliteit en de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne te ondersteunen.

Artikel 3 bevat de definities die in het kader van de verordening van toepassing zijn.

In artikel 4 wordt de in het kader van de steunlening aan Oekraïne beschikbare bijstand vastgelegd.

Artikel 5 bevat de noodzakelijke voorwaarden voor bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne.

Hoofdstuk II van de verordening heeft betrekking op de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne.

Artikel 6 bepaalt dat Oekraïne de Oekraïense financieringsstrategie bij de Commissie indient, met nadere gegevens over de inhoud ervan, met specifieke verwijzing naar de behoeften en financieringsmiddelen van Oekraïne voor de komende twaalf maanden.

Artikel 7 voorziet in de beoordeling door de Commissie van de Oekraïense financieringsstrategie, waarbij de in acht te nemen criteria worden bepaald.

Artikel 8 voorziet in een uitvoeringsbesluit van de Raad dat de financiële en economische bijstand toegankelijk maakt.

Artikel 9 voorziet in nauwe samenwerking tussen de Commissie, Oekraïne, de lidstaten, relevante internationale organen en donoren van Oekraïne om te zorgen voor een coherente en consistente aanpak om tegemoet te komen aan de behoeften van Oekraïne inzake financiële en economische bijstand.

Hoofdstuk III van de verordening betreft de macrofinanciële bijstand (MFB).

Artikel 10 bepaalt het doel van de macrofinanciële bijstand, namelijk het financieringstekort van Oekraïne, zoals vastgesteld in een positief beoordeelde Oekraïense financieringsstrategie, helpen dichten.

In artikel 11 wordt bepaald dat de Commissie met Oekraïne overeenstemming moet bereiken over de aan de steun te koppelen beleidsvoorwaarden, die in een memorandum van overeenstemming moeten worden beschreven.

Hoofdstuk IV van de verordening heeft betrekking op bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.

Artikel 12 bepaalt het doel van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, met name dringende en grote overheidsinvesteringen doen ter ondersteuning van de Oekraïense defensie-industrie en de integratie ervan in de Europese defensie-industrie.

In artikel 13 worden de subsidiabiliteitsvoorwaarden vastgesteld voor de activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.

Artikel 14 bepaalt dat Oekraïne een schema moet opstellen voor elke activiteit, uitgave of maatregel in verband met een defensiegerelateerd product of een ander product voor defensiedoeleinden waarvoor het voornemens is om bijstand te verzoeken.

Artikel 15 schrijft de oprichting van de deskundigengroep voor de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne voor.

Artikel 16 bepaalt dat een speciale rekening moet worden geopend die uitsluitend bestemd is voor het beheer van de financiële en economische bijstand die Oekraïne ontvangt ter ondersteuning van zijn industriële defensiecapaciteit.

Artikel 17 bevat de voorschriften voor het toezicht op de bijstand die wordt verleend om de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne te ondersteunen.

Artikel 18 bepaalt de voorwaarden voor de wijziging van een bestaande raamovereenkomst of opdracht voor defensiegerelateerde producten.

Artikel 19 biedt de lidstaten de mogelijkheid om, uitsluitend voor de toepassing van de verordening, een marktdeelnemer op hun grondgebied te verzoeken prioriteit te geven aan een bepaalde bestelling van defensiegerelateerde producten.

Hoofdstuk V van de verordening heeft betrekking op de financiering en uitvoering van de steunlening aan Oekraïne.

Artikel 20 bepaalt dat de gedetailleerde financiële voorwaarden van de steunlening aan Oekraïne moeten worden vastgelegd in een overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne en bevat bepaalde dwingende vereisten.

Artikel 21 bepaalt dat Oekraïne, om financiële en economische bijstand te kunnen ontvangen, bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek om middelen moet indienen.

Artikel 22 voorziet in een subsidie voor financieringskosten voor de steunlening aan Oekraïne.

Artikel 23 bepaalt welke voorwaarden de Commissie in acht moet nemen bij het nemen van een besluit over de vrijgave van een tranche in het kader van de steunlening aan Oekraïne.

Artikel 24 verleent de Commissie de bevoegdheid om namens de Unie de nodige middelen te lenen om de steunlening aan Oekraïne te financieren.

Artikel 25 bevat de voorschriften voor gerubriceerde informatie en gevoelige informatie.

Hoofdstuk VI bevat de slotbepalingen.

Artikel 26 verleent de Commissie de bevoegdheid om onder bepaalde voorwaarden gedelegeerde handelingen vast te stellen.

Artikel 27 betreft de governance via comitéprocedures.

Artikel 28 voorziet in een dialoog over de steunlening aan Oekraïne, die de communicatie tussen de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, moet intensiveren.

Artikel 29 schrijft de informatieverstrekking aan het Europees Parlement en de Raad voor.

Artikel 30 regelt de inwerkingtreding.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende nauwere samenwerking bij het opzetten van de steunlening aan Oekraïne voor 2026 en 2027

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 212,

Gezien Besluit [XX] van de Raad van [date] houdende machtiging om nauwere samenwerking aan te gaan met betrekking tot het opzetten van een lening voor Oekraïne, met name artikel 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 24 februari 2022 kondigde de president van de Russische Federatie een militaire operatie in Oekraïne aan en begonnen de Russische strijdkrachten een niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie tegen Oekraïne. Die illegale aanvalsoorlog is een flagrante schending van de territoriale integriteit, de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van Oekraïne, alsook een schending van het verbod op het gebruik van geweld, als verankerd in artikel 2, lid 4, van het Handvest van de Verenigde Naties (“het VN-Handvest”), dat een dwingende regel van het internationaal recht is, en de andere beginselen van het VN-Handvest.
- (2) Sinds het begin van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne hebben de Unie, de lidstaten en Europese financiële instellingen ongekend omvangrijke steun ter beschikking gesteld ten behoeve van de veerkracht van Oekraïne op economisch, sociaal, financieel en defensiegebied. Die steun is een combinatie van steun uit de Uniebegroting, met inbegrip van buitengewone macrofinanciële bijstand en steun van de Europese Investeringsbank en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling met een volledige of gedeeltelijke garantie door de Uniebegroting, alsook verdere financiële steun van lidstaten.
- (3) Bij Besluit (EU) 2022/313 van het Europees Parlement en de Raad⁹, Besluit (EU) 2022/1201 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰, Besluit (EU) 2022/1628 van het

⁹ Besluit (EU) 2022/313 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2022 tot toekenning van macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L 55 van 28.2.2022, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

¹⁰ Besluit (EU) 2022/1201 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2022 tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L 186 van 13.7.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

Europees Parlement en de Raad¹¹ en Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad¹² is in 2022 en 2023 gezamenlijk 25,2 miljard EUR aan macrofinanciële bijstand aan Oekraïne ter beschikking gesteld. Deze steun heeft op een kritiek moment in belangrijke mate bijgedragen tot de macro-economische en financiële veerkracht van Oekraïne.

- (4) Op 29 februari 2024 is bij Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad¹³ de faciliteit voor Oekraïne ingesteld als een uitzonderlijk instrument voor de middellange termijn dat de door de Unie aan Oekraïne verstrekte bilaterale steun bundelt en zorgt voor coördinatie en efficiëntie (de “faciliteit voor Oekraïne”). De faciliteit voor Oekraïne helpt de financieringsbehoeften van Oekraïne te vervullen en draagt bij aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van Oekraïne voor de periode 2024-2027, en ondersteunt tegelijkertijd de hervormingsinspanningen van Oekraïne als onderdeel van zijn traject naar toetreding tot de Unie.
- (5) Op 24 oktober 2024 is bij Verordening (EU) 2024/2773 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne ingesteld en buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne toegekend. Die bijstand was de bijdrage van de Unie in het kader van het G7-initiatief “versnelde terbeschikkingstelling van uitzonderlijke opbrengsten aan Oekraïne”, dat in zijn geheel heeft geholpen om het financieringstekort van Oekraïne voor 2025 aan te pakken.
- (6) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft enorme schade veroorzaakt in Oekraïne, met herstel- en wederopbouwkosten die op 31 december 2024 op 506 miljard EUR geraamd werden. Bovendien heeft Oekraïne de toegang tot de internationale financiële markten verloren en zijn de overheidsinkomsten aanzienlijk gedaald, terwijl de overheidsuitgaven aanzienlijk zijn gestegen. In die context kan worden verwacht dat er de komende jaren grote financieringsbehoeften zullen zijn.
- (7) Op 9 september 2025 heeft Oekraïne bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF) een officieel verzoek ingediend voor een nieuw programma om de extra financieringsbehoeften voor de periode van 2026 tot en met 2029 te dekken. Dat programma zou een vervolg zijn op de succesvolle uitvoering van het bestaande IMF-programma, waarbij Oekraïne acht evaluaties heeft afgerond, maar houdt er rekening mee dat de Russische aanvalsoorlog voortduurt. Het IMF kan dit programma enkel aanvangen indien voldoende financieringsgaranties kunnen worden verkregen van andere partners, waaronder de Europese Unie.

¹¹ Besluit (EU) 2022/1628 van het Europees Parlement en de Raad van 20 september 2022 tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne, tot versterking van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds met garanties van de lidstaten en met een specifieke voorziening voor bepaalde financiële verplichtingen in verband met Oekraïne die worden gegarandeerd uit hoofde van Besluit nr. 466/2014/EU en tot wijziging van Besluit (EU) 2022/1201 (PB L 245 van 22.9.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

¹² Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van een instrument voor de toekenning van steun aan Oekraïne voor 2023 (macrofinanciële bijstand +) (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

¹³ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

¹⁴ Verordening (EU) 2024/2773 van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2024 tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (8) Ondanks de huidige internationale inspanningen om tot een vreedzame oplossing van het conflict te komen, heeft het aanhouden van de Russische aanvalsoorlog aanzienlijke schade toegebracht aan kritieke defensie-, civiele en energie-infrastructuur van Oekraïne, waardoor aanzienlijke extra middelen moeten worden vrijgemaakt om in de onmiddellijke financieringsbehoeften van het land te voorzien.
- (9) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne vormt een strategische geopolitieke dreiging voor de Unie als geheel en vereist een sterk en eensgezind optreden van de lidstaten. Daarom is het van essentieel belang dat de steun van de Unie snel wordt uitgerold en soepel kan worden aangepast voor onmiddellijke hulp en herstel op korte termijn, op weg naar toekomstige wederopbouw.
- (10) Overeenkomstig de artikelen inzake de aansprakelijkheid van staten voor internationaal onrechtmatige daden en het internationaal gewoonterecht is Rusland, als aansprakelijke staat, verplicht de door zijn aanvalsoorlog veroorzaakte schade volledig te vergoeden.
- (11) Besluit (GBVB) 2022/335 van 28 februari 2022 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB van de Raad betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren¹⁵ en Verordening (EU) 2022/334 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014¹⁶ verbieden transacties met betrekking tot het beheer van reserves en activa van de centrale bank van Rusland, met inbegrip van transacties met rechtspersonen, entiteiten of lichamen handelend namens of op aanwijzing van de centrale bank van Rusland. In zijn conclusies van 27 juni 2024, 17 oktober 2024 en 19 december 2024 heeft de Europese Raad verklaard dat, met inachtneming van het recht van de Unie, de Russische tegoeden geïmmobiliseerd moeten blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne compenseert voor de door deze oorlog veroorzaakte schade.
- (12) Bovendien verbiedt Verordening (EU) 2025/2600¹⁷ van de Raad tijdelijk de overdracht van activa of reserves van de centrale bank van Rusland, totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne staakt; Rusland herstelbetalingen aan Oekraïne verstrekt voor zover deze nodig zijn om de wederopbouw mogelijk te maken zonder economische en financiële gevolgen voor de Unie, en de acties van Rusland in het kader van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne objectief gezien niet langer een ernstig risico op ernstige moeilijkheden voor de economie van de Unie en haar lidstaten vormen.
- (13) Op 18 december 2025 is de Europese Raad overeengekomen Oekraïne een lening van 90 miljard EUR voor de jaren 2026-2027 te verstrekken op basis van door de EU-begrotingsmarge gedekte EU-leningen op de kapitaalmarkten. De Europese Raad

¹⁵ Besluit (GBVB) 2022/335 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 57 van 28.2.2022, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

¹⁶ Verordening (EU) 2022/334 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 57 van 28.2.2022, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj/nl>).

¹⁷ Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad van 12 december 2025 betreffende noodmaatregelen om het hoofd te bieden aan de ernstige economische moeilijkheden veroorzaakt door acties van Rusland in de context van de aanvalsoorlog tegen Oekraïne (PB L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj/nl>).

kwam ook overeen dat, door middel van nauwere samenwerking overeenkomstig artikel 20 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, elke inzet van middelen uit de begroting van de Unie als garantie voor deze lening geen gevolgen heeft voor de financiële verplichtingen van de Tsjechische Republiek, Hongarije en Slowakije. Op dezelfde datum zijn 25 lidstaten overeengekomen dat deze lening door Oekraïne moet worden terugbetaald zodra herstelbetalingen zijn ontvangen. Tot dan zullen deze activa geïmmobiliseerd blijven en behoudt de Unie het recht om deze te gebruiken om de lening terug te betalen, in volledige overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht. Deze lidstaten onderstreepten het belang van de volgende elementen in verband met de lening: a) versterking van de Europese en de Oekraïense defensie-industrie, b) verdere handhaving van de rechtsstaat door Oekraïne, met inbegrip van de strijd tegen corruptie, c) het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten en de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.

- (14) Op [DATE] heeft de Raad Besluit [XX] aangenomen houdende machtiging voor nauwere samenwerking tussen België, Bulgarije, Denemarken, Duitsland, Estland, Ierland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Kroatië, Cyprus, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Finland en Zweden met betrekking tot het opzetten van een lening voor Oekraïne.
- (15) Gezien de financieringspositie van Oekraïne en het kritieke belang van de middelen waarover Oekraïne beschikt om de Russische agressie tegen te gaan en, waar mogelijk, het land wederop te bouwen, is het passend dat de Unie aanvullende steun verleent om aan de dringende financieringsbehoeften van Oekraïne te voldoen en de uitvoering van het IMF-programma te bevorderen. Daartoe moet een instrument worden vastgesteld voor het verlenen van steun van de Unie aan Oekraïne in 2026 en 2027 in de vorm van een lening die moet worden terugbetaald met door Rusland verschuldigde herstelbetalingen (de “steunlening aan Oekraïne”).
- (16) De steunlening aan Oekraïne moet voorzien in financiële bijstand aan Oekraïne die op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze wordt verstrekt om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financierings- en defensiebehoeften, met name die welke het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog. De steunlening aan Oekraïne moet met name de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne ondersteunen en de externe financiering vergemakkelijken, en de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne ondersteunen door middel van economische, financiële en technische samenwerking, en er aldus toe bijdragen dat Oekraïne een kwalitatieve militaire voorsprong krijgt.
- (17) De steunlening aan Oekraïne moet, onder bepaalde voorwaarden, steun verlenen aan Oekraïne in de vorm van een lening van maximaal 90 000 000 000 EUR. Met het oog op het beginsel van goed financieel beheer moet de steunlening aan Oekraïne door de Commissie beschikbaar worden gesteld in tranches, die in een of meer deeltranches kunnen worden uitbetaald.
- (18) Een voorafgaande voorwaarde voor het beschikbaar stellen van steun aan Oekraïne uit hoofde van de steunlening aan Oekraïne is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, in stand blijft houden en blijft eerbiedigen, en de eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van tot minderheden behorende personen, blijft waarborgen. De handhaving en eerbiediging van de rechtsstaat moet ook de bestrijding van corruptie omvatten.

- (19) De financiële en economische bijstand die in het kader van de steunlening aan Oekraïne beschikbaar is, moet aan Oekraïne beschikbaar worden gesteld naargelang zijn financieringsbehoeften. Daartoe moet Oekraïne een Oekraïense financieringsstrategie indienen met daarin informatie over zijn financieringsbehoeften en -bronnen. Die Oekraïense financieringsstrategie moet de belangrijkste informatie bevatten over de begroting en de financiële en economische situatie van Oekraïne, alsook over de steun die Oekraïne van de internationale gemeenschap ontvangt.
- (20) De Commissie moet de Oekraïense financieringsstrategie onverwijld beoordelen en nauw samenwerken met Oekraïne. Gezien de aanzienlijke omvang van de behoeften van Oekraïne aan zowel begrotingssteun als bijstand voor zijn industriële defensiecapaciteit, en gezien de beperkingen voor het verlenen van steun bij sommige externe partners, is het passend een indicatieve verdeling van de steunlening aan Oekraïne over die twee financieringsbehoeften vast te stellen. Hoewel moet worden gewaarborgd dat volledig wordt voldaan aan de financieringsbehoeften van Oekraïne als berekend door het IMF voor 2026, moet die verdeling indicatief zijn zodat rekening kan worden gehouden met veranderende omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de financieringsbehoeften van Oekraïne en om ervoor te zorgen dat op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze aan die behoeften wordt voldaan. Bij haar beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie moet de Commissie nagaan of het verwachte externe financieringstekort strookt met die indicatieve verdeling.
- (21) Gezien het belang van de financiële gevolgen van de opgelegde maatregelen moeten uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend aan de Raad, die moet handelen op basis van een voorstel van de Commissie. De Raad moet de beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie goedkeuren door middel van een uitvoeringsbesluit, en moet ernaar streven dat besluit zo spoedig mogelijk na de vaststelling van het voorstel aan te nemen. In dat uitvoeringsbesluit moet het bedrag worden bepaald van de bijstand die aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld met het oog op de uitvoering van de Oekraïense financieringsstrategie, uitgesplitst in een bedrag voor begrotingssteun en een bedrag voor de ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.
- (22) Er moet financiële en economische bijstand in de vorm van begrotingssteun beschikbaar worden gesteld om Oekraïne te helpen zijn financieringsbehoeften te dekken. De financiële en economische bijstand in het kader van deze verordening levert een belangrijke bijdrage aan het economisch herstel en de groei en welvaart op de lange termijn van Oekraïne na de oorlog, die een belangrijke rol zullen spelen bij een toekomstige vredesovereenkomst. Om te zorgen voor flexibiliteit om te voldoen aan die behoeften, is het passend meerdere leveringsmiddelen te benutten, waarbij steun verleend moet kunnen worden door middel van macrofinanciële bijstand en een lening die uitgevoerd moet worden krachtens hoofdstuk III van de faciliteit voor Oekraïne.
- (23) Hoofdstuk III van de faciliteit voor Oekraïne bevat bepalingen over de financiering voor Oekraïne als de voorwaarden van het Oekraïneplan – waarin de hervormings- en investeringsagenda van Oekraïne is opgenomen – bevredigend zijn nagekomen. Als instrument voor de middellange termijn met als doel voor Oekraïne het herstel en de wederopbouw, de geleidelijke integratie in de interne markt en onder andere de vaststelling en uitvoering van de politieke, institutionele, juridische, administratieve, sociale en economische hervormingen te ondersteunen die nodig zijn om aan te sluiten op de waarden van de Unie en zich geleidelijk aan te passen aan de regels, de normen,

het beleid en de werkwijzen (“het acquis”) van de Unie met het oog op een toekomstig lidmaatschap van de Unie, en zodoende bij te dragen tot wederzijdse stabiliteit, veiligheid, vrede, welvaart en duurzaamheid, is het passend te bepalen dat de bedragen die voortvloeien uit de steunlening aan Oekraïne via de faciliteit voor Oekraïne gebruikt moeten worden. Het Oekraïneplan moet bijgewerkt worden om rekening te houden met deze extra begrotingsbijstand, waaronder met maatregelen om de rechtsstaat te verstevigen en de strijd tegen corruptie op te voeren.

- (24) De macrofinanciële bijstand moet worden gekoppeld aan beleidsvoorwaarden die in het memorandum van overeenstemming (“MoU”) vastgelegd moeten worden. Het MoU moet robuuste en ambitieuze hervormingstoezeggingen van Oekraïne bevatten, waaronder toezeggingen om de verkrijging van inkomsten te versterken ter ondersteuning van de financieringsbehoeften van Oekraïne en om de onderliggende oorzaken van corruptie in de overheidsfinanciën aan te pakken, onder meer door het verbeteren van de houdbaarheid en kwaliteit van de overheidsuitgaven en het vergroten van de efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van de systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën. Oekraïne kan die macrofinanciële bijstand gebruiken als hulp bij de financiering van compensatie (als een vorm van herstelbetalingen) aan mensen die schade hebben ondervonden als gevolg van de onwettige acties van Rusland, onder meer via de schadevergoedingscommissie voor Oekraïne, die onder auspiciën van de Raad van Europa is opgericht. In het uitvoeringsbesluit van de Raad tot goedkeuring van de beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie moeten het maximumaantal en de indicatieve waarde van de tranches voor de macrofinanciële bijstand worden vastgesteld. In het licht van het beginsel van goed financieel beheer en om het liquiditeitsbeheer van de Oekraïense autoriteiten te vergemakkelijken en voorspelbaarheid te waarborgen, mag die macrofinanciële bijstand in beginsel in maximaal vier tranches worden verstrekt.
- (25) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening en ter wille van de efficiëntie moet de Commissie gemachtigd worden om met de Oekraïense autoriteiten onderhandelingen over de voorwaarden voor de macrofinanciële bijstand te voeren onder toezicht van het comité van vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸. Gezien de mogelijk aanzienlijke impact van de bijstand, is het passend dat de in Verordening (EU) nr. 182/2011 gespecificeerde onderzoeksprocedure wordt gebruikt. Gezien het bedrag van de steunlening aan Oekraïne moet de onderzoeksprocedure worden toegepast op de goedkeuring van het MoU en op eventuele verlagingen of annuleringen van de steunlening.
- (26) De steunlening aan Oekraïne moet financiële en economische bijstand verlenen aan Oekraïne als land in oorlog, waarvan de financiële stabiliteit onlosmakelijk verbonden is met en afhankelijk is van zijn vermogen om zich tegen de agressie te verdedigen. Dit rechtvaardigt dat een specifiek bedrag van de financiële en economische bijstand aan Oekraïne wordt gebruikt om het land beter in staat te stellen in te spelen op zijn begrotingsbehoeften voor het vermogen om zijn militaire en defensievermogens te versterken, wat bijdraagt tot de totstandbrenging van een kwalitatieve militaire

¹⁸ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj/nl>).

voorsprong voor Oekraïne. Dankzij die financiële en economische bijstand moet Oekraïne dringende en grote overheidsinvesteringen kunnen doen om de Oekraïense defensie-industrie en de integratie in de Europese defensie-industrie te ondersteunen als reactie op en naar aanleiding van de huidige crisis. Deze bijstand moet in het bijzonder bijdragen tot de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis om de gereedheid van de defensie-industrie te vergroten (rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie in de Europese technologische en industriële defensiebasis) en door middel van steun voor de tijdige beschikbaarheid van defensiegerelateerde producten en andere producten voor defensiedoeleinden, door samenwerking tussen de Unie en Oekraïne.

- (27) Financiële en economische bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet beschikbaar worden gesteld voor activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensiegerelateerde producten en andere producten voor defensiedoeleinden die aan bepaalde subsidiabiliteitscriteria voldoen. Om de Oekraïense industriële defensiebasis dringend efficiënt en autonoom te versterken, moeten die subsidiabiliteitscriteria zodanig gestructureerd worden dat de activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne gericht zijn op de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie in de Europese technologische en industriële defensiebasis. In die context moet bij het onderzoek of fabrikanten die onder zeggenschap staan van derde landen of entiteiten uit derde landen, onder “zeggenschap” het vermogen worden verstaan om beslissende invloed op een juridische entiteit uit te oefenen, hetzij direct, hetzij indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten.
- (28) Om Oekraïne in staat te stellen de financiële en economische bijstand op de best aan de omstandigheden aangepaste manier in te zetten, is het passend het land toe te staan de middelen te gebruiken om zijn industriële defensiecapaciteit te ondersteunen door verschillende uitvoeringsmethoden die de verscheidenheid van de behoeften weerspiegelen. De middelen kunnen ook bijdragen aan het instrument voor steun aan Oekraïne uit hoofde van Verordening (EU) [*de EDIP-verordening*], het door de faciliteit voor Oekraïne ingestelde investeringskader voor Oekraïne voor producten voor tweërlei gebruik en andere programma's van de Unie. Bovendien moet Oekraïne met de middelen de vraag naar defensiegerelateerde producten op grote schaal kunnen beïnvloeden om de juiste voorwaarden te scheppen om grootschalige investeringen te stimuleren bij de opvoering van de productiecapaciteit en de ontwikkeling van nieuwe producten. Daartoe moet Oekraïne de toestemming krijgen de middelen te gebruiken om grootschalige aanbestedingen voor defensiegerelateerde producten uit te schrijven afkomstig uit de Oekraïense en de Europese technologische en industriële defensiebases via aanbestedingen in het kader van het SAFE-instrument, dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad¹⁹, of onder voorbehoud van goedkeuring in het kader van andere regelingen.

¹⁹ Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad van 27 mei 2025 tot vaststelling van het instrument “Optreden voor de veiligheid van Europa (SAFE) door middel van versterking van de Europese defensie-industrie” (PB L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj/nl>).

- (29) Voor bepaalde defensieproducten waarvan de onderliggende technologie niet op grote schaal beschikbaar is in de Unie en die moeilijk op grote schaal kunnen worden vervangen, zoals lucht- en raketverdedigingssystemen en strategische hulpmiddelen, moeten aanvullende voorwaarden worden gesteld om te waarborgen dat de strijdkrachten van Oekraïne met betrekking tot die producten niet worden gebonden door door derde landen opgelegde beperkingen. De fabrikant moet derhalve voor die defensieproducten de mogelijkheid hebben om, zonder door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen, te beslissen over de definitie, aanpassing of ontwikkeling van het ontwerp van de aangekochte defensieproducten, en daarbij ook wettelijk bevoegd zijn om onderdelen die onderworpen zijn aan door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen te vervangen of te demonteren.
- (30) Om een soepele uitvoering van deze verordening in samenhang met het SAFE-instrument te waarborgen, is het passend soortgelijke subsidiabiliteitsvoorwaarden toe te passen. Het SAFE-instrument ondersteunt de aankoop van defensieproducten zoals vastgesteld in de SAFE-verordening. De Raad heeft overeenstemming bereikt over de lijst van producten die onder de categorieën 1 en 2 vallen, en deze lijst is uitgebreid genoeg gebleken om steun mogelijk te maken voor de aanbesteding van producten die de lidstaten nodig hebben, met inbegrip van luchtplatforms. Gezien de voortdurend veranderende situatie op het slagveld is het essentieel te voorkomen dat het bestaan van een lijst van producten die in aanmerking komen voor steun, Oekraïne belemmert om de bijstand te krijgen die het nodig heeft. Ermee rekening houdend dat Oekraïne een land in oorlog is waarvan het vermogen om zijn grondgebied te verdedigen afhankelijk kan zijn van de beschikbaarheid van een bepaald product op erg korte termijn, moet Oekraïne de toelating hebben producten aan te kopen die niet aan die subsidiabiliteitsvoorwaarden voldoen als er dringende behoefte aan een product is en er geen alternatief product via aanbestedingen beschikbaar is. Daartoe moet Oekraïne de Commissie de informatie verstrekken waarover het redelijkerwijs beschikt om aan te tonen dat een afwijking noodzakelijk is, indien, zolang de oorlog gaande is, de behoeften van Oekraïne zodanig dringend zijn dat uitgebreid marktonderzoek niet vereist zou moeten zijn. Ter wille van de efficiëntie en om eenvormige uitvoeringsvoorwaarden voor deze verordening te waarborgen, moet de Commissie worden gemachtigd om zulke verzoeken om afwijkingen te behandelen onder toezicht van het comité van vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. Gezien de mogelijk aanzienlijke impact van de bijstand, is het passend dat de in Verordening (EU) nr. 182/2011 gespecificeerde onderzoeksprocedure wordt gebruikt. Gezien de uitzonderlijke situatie als gevolg van de Russische aanvalsoorlog en de noodzaak om defensieproducten tijdig beschikbaar te stellen, is het passend dat een beroep wordt gedaan op de in artikel 3, lid 3, van Verordening (EU) 182/2011 bedoelde naar behoren gemotiveerde gevallen, zodat het comité een advies kan uitbrengen binnen een termijn die de voorzitter van het comité kan vaststellen naargelang van de urgentie van de aangelegenheid. Indien nodig moet de in artikel 3, lid 5, van die verordening bedoelde schriftelijke procedure worden gevolgd.
- (31) Om een verdere soepele uitvoering van de verordening te waarborgen, in samenhang met het SAFE-instrument, is het passend dat de mogelijkheid bestaat om de subsidiabiliteitsvoorwaarden uit te breiden tot fabrikanten in derde landen die overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad een overeenkomst met de Unie hebben gesloten.

- (32) Deze verordening doet geen afbreuk aan het toepasselijke internationale recht waarbij het gebruik, de ontwikkeling of de productie van bepaalde defensiegerelateerde producten en -technologieën wordt verboden.
- (33) De bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de beginselen van goed financieel beheer, waarbij de bescherming van de financiële belangen van de Unie wordt gewaarborgd, zoals bepaald in artikel 223, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad²⁰. In dit verband kunnen in een overeenkomst tussen de Commissie en Oekraïne gedetailleerde eisen worden vastgelegd. Voorts moet Oekraïne voor het beheer van de ontvangen financiële en economische bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne een rekening openen waarop de Commissie toezicht moet kunnen houden.
- (34) Om te helpen bij de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, moet de Commissie een deskundigengroep voor de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne oprichten. Die deskundigengroep moet de Commissie adviseren over aangelegenheden die verband houden met de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.
- (35) De Commissie moet toezicht houden op de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, met name wat betreft de levering van producten. Daartoe moeten verschillende toezichtsregelingen worden vastgesteld die de verschillende uitvoeringsmethoden weerspiegelen.
- (36) Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad²¹ heeft onder meer betrekking op de vastlegging van een passend wetgevingskader voor de coördinatie van de aanbestedingsprocedures voor het gunnen van opdrachten om aan de veiligheidseisen van de lidstaten en de uit het VWEU voortvloeiende verplichtingen te voldoen. Om dat doel te bereiken, is Richtlijn 2009/81/EG in het bijzonder bedoeld om crisissituaties aan te pakken, met name met behulp van de specifieke bepalingen die gelden bij dringende situaties als gevolg van een crisis, zoals voor de inkorting van termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en de mogelijkheid om gebruik te maken van de procedure van gunning door onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht. In bepaalde dringende gevallen kunnen die regels echter ontoereikend zijn, vooral als de urgentie die voortvloeit uit de crisis alleen aangepakt kan worden als Oekraïne en minstens één deelnemende lidstaat aan een gemeenschappelijke aanbesteding deelnemen. In die gevallen kunnen de veiligheidsbelangen van die landen vaak alleen gewaarborgd worden door een bestaande raamovereenkomst of opdracht van een deelnemende lidstaat open te stellen voor de aanbestedende diensten van Oekraïne, die er oorspronkelijk geen partij bij waren, ook al was die mogelijkheid niet in de oorspronkelijke raamovereenkomst of opdracht vervat. Aangezien die mogelijkheid op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening niet in Richtlijn 2009/81/EG is vervat, voorziet deze verordening in de mogelijkheid om, in de huidige

²⁰ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509 van 26.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj/nl>).

²¹ Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

crisis die voortvloeit uit de aanvalsoorlog van Rusland, die richtlijn aan te vullen of ervan af te wijken, op voorwaarde dat de onderneming die de raamovereenkomst heeft gesloten daarmee instemt. Wat extra hoeveelheden voor Oekraïne betreft, moeten voor de aanbestedende diensten van Oekraïne dezelfde voorwaarden gelden als voor de oorspronkelijke aanbestedende dienst die de oorspronkelijke raamovereenkomst heeft gesloten. Daarnaast moeten passende transparantiemaatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat alle potentieel geïnteresseerde partijen op de hoogte worden gebracht.

- (37) Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad voorziet in financiële bijstand aan de lidstaten, zodat ze dringende en grote overheidsinvesteringen ter ondersteuning van de Europese defensie-industrie kunnen doen als reactie op de crisis die het gevolg is van de ernstige verslechtering van de veiligheidscontext van de Unie. Met dat instrument is de Unie begonnen de lidstaten te ondersteunen zodat ze snel bestellingen kunnen plaatsen, wat de defensie-industrie stimuleert om op zeer korte termijn te investeren in de verhoging van de productiecapaciteit om uiterlijk in 2030 in de behoeften van de lidstaten te kunnen voorzien. Daarnaast steunt deze verordening de plaatsing van Oekraïense bestellingen bij de Europese technologische en industriële defensiebasis ter ondersteuning van de samenwerking tussen de Europese en de Oekraïense technologische en industriële defensiebases. Een dergelijke uitzonderlijk hoge vraag naar een breed gamma aan defensiegerelateerde producten brengt een dreigend risico van ernstige negatieve gevolgen voor de goede werking van de interne markt met zich mee. Om dit risico aan te pakken, met het oog op de doelstellingen van deze verordening en rekening houdend met de specifieke situatie van Oekraïne, kunnen prioriteringsmaatregelen op Unieniveau die de beschikbaarheid van de desbetreffende defensiegerelateerde producten moeten waarborgen, onmisbaar blijken om de goede werking van de interne markt voor defensiegerelateerde producten en de toeleveringsketens ervan te waarborgen. In dit verband moet de Commissie op verzoek van een deelnemende lidstaat als prioritair aangemerkte verzoeken kunnen gebruiken om de levering van defensiegerelateerde producten te vergemakkelijken en zo de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken.
- (38) Als prioritair aangemerkte verzoeken moeten verzoeken zijn van de Commissie, op initiatief van een deelnemende lidstaat, aan in de Unie gevestigde relevante marktdeelnemers om bestellingen van crisisrelevante producten te aanvaarden of daaraan voorrang te geven. Dergelijke verzoeken mogen alleen worden gebruikt als dat noodzakelijk en evenredig is om ervoor te zorgen dat de defensietoeleveringsketens normaal kunnen functioneren, en moeten gericht zijn op de ondersteuning van Oekraïne, dat ernstige moeilijkheden ondervindt om een bestelling te plaatsen of een opdracht voor de levering van defensiegerelateerde producten te gunnen. Marktdeelnemers moeten kunnen weigeren om betrokken te worden bij een als prioritair aangemerkt verzoek. Een als prioritair aangemerkt verzoek moet gebaseerd zijn op objectieve, feitelijke, meetbare en onderbouwde gegevens. Het moet rekening houden met de legitieme belangen van de ondernemingen en met de kosten en inspanningen die vereist zijn voor een eventuele wijziging van de productiesequentie. Als het wordt aanvaard, moet de verplichting tot uitvoering van het als prioritair aangemerkte verzoek voorrang hebben op privaat- of publiekrechtelijke prestatieverplichtingen. Gezien het belang van het waarborgen van de levering van defensiegerelateerde producten, die onontbeerlijk zijn voor de goede werking van de interne markt en de toeleveringsketens, mag uit het voldoen aan de verplichting om een als prioritair aangemerkt verzoek uit te voeren, geen aansprakelijkheid jegens derden voortvloeien voor schade die het gevolg kan zijn van

een schending van contractuele verplichtingen die onder het recht van een lidstaat vallen, voor zover de schending van contractuele verplichtingen noodzakelijk was om te voldoen aan de opgelegde prioritering. Als de marktdeelnemer een als prioritair aangemerkt verzoek uitdrukkelijk heeft aanvaard en de Commissie na die aanvaarding een uitvoeringshandeling heeft vastgesteld, moet de marktdeelnemer alle voorwaarden van die uitvoeringshandeling naleven. Als de marktdeelnemer de in de uitvoeringshandeling vastgestelde voorwaarden niet naleeft, moet dit ertoe leiden dat de marktdeelnemer het voordeel van de vrijstelling van contractuele aansprakelijkheid verliest. Als de niet-naleving opzettelijk is of te wijten is aan grove nalatigheid, moet de Commissie de marktdeelnemer een geldboete kunnen opleggen, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

- (39) Aangezien er specifieke bedragen beschikbaar gesteld moeten worden voor begrotingssteun en bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, moeten de samenhang en complementariteit bij de respectieve uitvoering worden gewaarborgd.
- (40) Deze verordening moet van toepassing zijn onverminderd het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten.
- (41) Deze verordening is niet van toepassing op lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen. In dit verband zij eraan herinnerd dat de niet-deelname van bepaalde lidstaten aan deze nauwere samenwerking hen niet ontslaat van de verplichting om te zorgen voor de volledige handhaving van artikel 325 VWEU en het acquis van de Unie dat gericht is op het waarborgen van de bescherming van de financiële belangen van de Unie, met inbegrip van Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad²²; Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad²³, Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad²⁴, de regels van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en, indien van toepassing, Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad²⁵. Deze lidstaten en de onder hun jurisdictie vallende economische entiteiten moeten bij de uitoefening van hun bevoegdheden dus volledig samenwerken met de Rekenkamer, OLAF, de Commissie en, in voorkomend geval, het EOM.
- (42) De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne die tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten moet worden gesloten, moet bepalingen bevatten die zijn afgestemd op de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen van de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne tussen de Unie en Oekraïne die op 20 juni 2024 in werking is

²² Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj/nl>).

²³ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj/nl>).

²⁴ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²⁵ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM") (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj/nl>).

getreden. Dat zal waarborgen dat de financiële belangen van de Unie in verband met de steunlening aan Oekraïne efficiënt worden beschermd door passende maatregelen te nemen voor de preventie en bestrijding van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden die verband houden met die bijstand. Hiermee zullen ook, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, de nodige rechten en toegang worden verleend aan de Commissie, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), de Europese Rekenkamer en, in voorkomend geval, het Europees Openbaar Ministerie, ook door derden die betrokken zijn bij de besteding van middelen van de Unie tijdens en na de beschikbaarheidsperiode van de steunlening aan Oekraïne. Oekraïne moet ook onregelmatigheden met betrekking tot het gebruik van de middelen aan de Commissie melden, overeenkomstig de procedures van de kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne.

- (43) Gezien de moeilijke situatie van Oekraïne als gevolg van de Russische aanvalsoorlog, en om Oekraïne te ondersteunen op zijn traject naar stabiliteit op lange termijn, is het passend dat de Unie de steunlening aan Oekraïne aanbiedt in de vorm van een lening met beperkt verhaalsrecht die verschuldigd en betaalbaar wordt als Oekraïne van Rusland contanten of niet-monetaire activa ontvangt voor herstelbetalingen, schadevergoedingen of enigerlei financiële afwikkelingen van Rusland, met uitzondering van grondgebied.
- (44) De middelen van de steunlening aan Oekraïne mogen alleen vrijgegeven worden op voorwaarde dat de Commissie een positieve beoordeling heeft uitgebracht van een door Oekraïne ingediend verzoek om middelen. Voor de macrofinanciële bijstand mag de beoordeling van de voorwaarden geen afbreuk doen aan de beoordeling van de naleving van de voorwaarden in het kader van andere programma's en instrumenten van de Unie. Voor de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet de vrijgave van middelen worden gekoppeld aan contracten of overeenkomsten voor activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden.
- (45) In deze verordening moeten passende bepalingen worden vastgesteld voor de financiering van de steunlening aan Oekraïne.
- (46) In verband met de financieringsbehoeften van Oekraïne, is het passend de financiële bijstand te organiseren in het kader van de gediversifieerde financieringsstrategie van artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.
- (47) In overeenstemming met de tekst die krachtig werd gesteund door 25 staatshoofden en regeringsleiders in de marge van de Europese Raad van 18 december 2025, moet de steunlening aan Oekraïne door Oekraïne worden terugbetaald zodra de herstelbetalingen van Rusland zijn ontvangen, en behoudt de Unie zich het recht voor de in de Unie geïmmobiliseerde Russische activa te gebruiken om de lening terug te betalen, in volledige overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht.
- (48) In afwijking van artikel 31, lid 3, van Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad²⁶ mogen de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de

²⁶ Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en

krachtens deze verordening verstrekte leningen niet worden gedragen door de garantie voor extern optreden, vastgesteld bij die verordening. Steun in de vorm van leningen in het kader van deze verordening moet financiële bijstand vormen in de zin van artikel 223, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Met het oog op de financiële risico's en het bestaan van garanties mogen geen voorzieningen worden gevormd voor de steun in de vorm van leningen in het kader van deze verordening, die boven de maxima moet worden gegarandeerd, en mag, in afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, geen voorzieningspercentage worden vastgesteld.

- (49) Gezien de situatie van Oekraïne als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland en om het land te ondersteunen op zijn traject naar langetermijnstabiliteit, is het passend af te wijken van artikel 223, lid 4, punt e), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en de Unie de mogelijkheid te geven een subsidie voor financieringskosten te verlenen om de kosten te dekken die anders ten laste van Oekraïne zouden komen. Deze kosten omvatten de schuldafleringskosten (financieringskosten en kosten van liquiditeitsbeheer) en de daarmee samenhangende administratieve kosten. De subsidie voor financieringskosten wordt passend geacht om de doeltreffendheid van de steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne te garanderen in de zin van artikel 223, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, met name door extra druk op de Oekraïense overheidsfinanciën te voorkomen.
- (50) Overeenkomstig artikel 332 VWEU moeten andere uitgaven dan de administratieve kosten die voor de instellingen uit de nauwere samenwerking voortvloeien, door de deelnemende lidstaten worden gedragen. Daartoe moeten lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen, recht hebben op een aanpassing overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad²⁷ met betrekking tot operationele uitgaven ten laste van de begroting van de Unie, waaronder met name schuldafleringskosten, en beroepen op de garantie. De administratieve kosten die de uitvoering van de nauwere samenwerking voor de instellingen met zich meebrengt, moeten ten laste komen van de begroting van de Unie, zonder aanpassing voor de lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen.
- (51) De steun van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening moet door de Commissie worden beheerd.
- (52) De steun aan Oekraïne uit hoofde van de steunlening aan Oekraïne moet een extra aanvulling vormen op de steun van de Unie uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne. De Commissie moet ernaar streven de administratieve lasten en rapportagelast voor Oekraïne waar mogelijk tot een minimum te beperken.
- (53) De Commissie moet in voorkomend geval terdege rekening houden met Besluit 2010/427/EU van de Raad²⁸ en de rol van de Europese Dienst voor extern optreden.

Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

²⁷ Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad van 26 mei 2014 betreffende de regels en procedures voor de terbeschikkingstelling van de traditionele eigen middelen, de btw- en de bni-middelen, en betreffende de maatregelen om in de behoefte aan kasmiddelen te voorzien (herschikking) (PB L 168 van 7.6.2014, blz. 39, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj/nl>).

²⁸ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (54) De bevoegde commissie van het Europees Parlement kan de Commissie uitnodigen om in het kader van een dialoog over de steunlening aan Oekraïne kwesties te bespreken die betrekking hebben op de uitvoering van de verordening. De Commissie moet rekening houden met de elementen die naar voren komen in de tijdens de dialoog over de steunlening aan Oekraïne kenbaar gemaakte standpunten, waaronder eventuele resoluties van het Europees Parlement.
- (55) Om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de Raad de uitvoering van deze verordening kunnen volgen, moet de Commissie hen regelmatig inlichten over ontwikkelingen met betrekking tot steun van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en hun de relevante documenten daarover verstrekken.
- (56) Om de blijvende doeltreffendheid van de bij deze verordening ingestelde regelingen te waarborgen, moet de Commissie de toereikendheid ervan regelmatig evalueren en daarover verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad, teneinde transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen.
- (57) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend conform Verordening (EU) nr. 182/2011.
- (58) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk voor 2026 en 2027 te voorzien in financiële en economische bijstand aan Oekraïne op een voorspelbare, continue, ordelijke en tijdige wijze, om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften die voortkomen uit de Russische aanvalsoorlog, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen, in voorkomend geval door middel van een nauwere samenwerking. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (59) Gezien de urgentie die voortvloeit uit de uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische aanvalsoorlog, wordt het passend geacht gebruik te maken van de uitzondering op de periode van acht weken waarin is voorzien door artikel 4 van Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie, aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
- (60) In het licht van de situatie in Oekraïne moet deze verordening met spoed in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

1. Deze verordening geeft uitvoering aan nauwere samenwerking bij het opzetten van een instrument voor het verlenen van bijstand van de Unie aan Oekraïne in 2026 en 2027 in de vorm van een lening die moet worden terugbetaald met door Rusland verschuldigde herstelbetalingen (de “steunlening aan Oekraïne”).
2. Deze verordening voorziet in de doelstelling van de steunlening aan Oekraïne, de financiering ervan, de vormen van Uniefinanciering op grond ervan en de regels voor de verstrekking van die financiering.

Artikel 2

Doelstellingen van de steunlening aan Oekraïne

1. De algemene doelstelling van de steunlening aan Oekraïne is het op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze verlenen van financiële en economische bijstand aan Oekraïne om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften, met name als gevolg van de Russische aanvalsoorlog en de niet-betaling door Rusland van verschuldigde herstelbetalingen.
2. Om deze algemene doelstelling te verwezenlijken, zijn de specifieke doelstellingen van de steunlening aan Oekraïne:
 - a. steun voor macrofinanciële stabiliteit door de verlichting van de externe en interne financieringsproblemen van Oekraïne;
 - b. steun voor de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne door middel van economische, financiële en technische samenwerking.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) “defensiegerelateerd product”: goederen, diensten en werken die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2009/81/EG vallen, zoals bepaald in artikel 2 van die richtlijn;
- (2) “EER-EVA-staat”: een lid van de Europese Vrijhandelsassociatie dat lid is van de Europese Economische Ruimte;

- (3) “ERA-leningen”: in aanmerking komende bilaterale leningen en de lening voor macrofinanciële bijstand van de Unie op grond van Verordening (EU) 2024/2773;
- (4) “niet-deelnemende lidstaat”: een lidstaat die niet deelneemt aan de nauwere samenwerking die is aangegaan bij Besluit [XX] van de Raad;
- (5) “deelnemende lidstaat”: een lidstaat die deelneemt aan de nauwere samenwerking die is aangegaan bij Besluit [XX] van de Raad;
- (6) “andere producten voor defensiedoeleinden”: alle goederen, diensten en werken die niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2009/81/EG vallen, zoals bepaald in artikel 2 van die richtlijn, en die noodzakelijk zijn voor of gericht zijn op defensiedoeleinden.

Artikel 4

Beschikbare bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne

1. De steunlening aan Oekraïne bedraagt maximaal 90 000 000 000 EUR. Dat bedrag wordt aan Oekraïne ter beschikking gesteld overeenkomstig de financieringsbehoeften van Oekraïne, als bepaald in de overeenkomstig artikel 8 goedgekeurde Oekraïense financieringsstrategie.
2. De steunlening aan Oekraïne is beschikbaar tot en met 31 december 2027. De lening wordt door de Commissie ter beschikking gesteld in tranches, die in een of meerdere keren kunnen worden uitbetaald. Al deze tranches worden uiterlijk op 31 december 2028 uitbetaald.
3. Indien de financieringsbehoeften van Oekraïne aanzienlijk zouden verminderen tijdens de periode van beschikbaarheid van de steunlening aan Oekraïne, ook in geval van een regeling met Rusland voor de oorlogsschade die Oekraïne heeft opgelopen, kan de Commissie, handelend volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure, het niet-uitbetaalde bedrag van de steunlening aan Oekraïne verlagen of schrappen.
4. Overeenkomstig artikel 332 VWEU hebben niet-deelnemende lidstaten recht op een aanpassing overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad met betrekking tot uitgaven die worden gefinancierd uit de goedgekeurde begroting en die voortvloeien uit de uitvoering van de nauwere samenwerking en ten laste komen van de begroting van de Unie, met uitzondering van de administratieve kosten daarvan voor de instellingen. Deze aanpassing omvat met name alle kosten in verband met de schuldaflossingskosten en beroepen op de garantie.

Artikel 5

Voorafgaande voorwaarden voor bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne

1. Een voorafgaande voorwaarde voor het verlenen van bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, in stand blijft houden en blijft eerbiedigen, en dat het de eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van tot minderheden behorende personen, blijft garanderen. De handhaving en eerbiediging van de rechtsstaat omvat ook de bestrijding van corruptie.
2. De diensten van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden zien erop toe dat aan de in lid 1 gestelde voorafgaande voorwaarde is voldaan, met name vóór de vaststelling van het in artikel 8 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad en de in artikel 23 bedoelde vrijgave van middelen. De Commissie houdt bij dit toezicht rekening met relevante aanbevelingen van internationale organen, zoals de Raad van Europa en de Commissie van Venetië. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van haar toezicht.

HOOFDSTUK II UITVOERING VAN DE STEUNLENING AAN OEKRAÏNE

Artikel 6

Oekraïense financieringsstrategie

1. Om financiële en economische bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne te ontvangen, dient Oekraïne in beginsel elk jaar bij de Commissie een Oekraïense financieringsstrategie in met nadere gegevens over de financieringsbehoeften en financieringsbronnen van Oekraïne, in beginsel voor de komende 12 maanden.
2. De Oekraïense financieringsstrategie omvat:
 - a. de belangrijkste macro-economische aannamen die aan de Oekraïense financieringsstrategie ten grondslag liggen;
 - b. informatie over de Oekraïense begroting, per kwartaal en per jaar, met inbegrip van:
 - i. het nagestreefde begrotingssaldo voor de overheid, uitgesplitst per subsector van de overheid;
 - ii. de prognoses voor de uitgaven en ontvangsten voor de overheid en haar belangrijkste subsectoren, en de belangrijkste componenten daarvan volgens de economische classificatie;

- iii. relevante informatie over de overheidsuitgaven naar functie, met name op het gebied van defensie;
 - iv. een beschrijving en kwantificering van de maatregelen aan de uitgaven- en ontvangstenzijde in de ontwerpbegroting;
 - v. een bijlage met de methode en de aannamen, en alle andere relevante parameters die aan de begrotingsprognoses ten grondslag liggen;
- c. informatie over de voorbije en verwachte financiële ontwikkelingen bij de overheid van Oekraïne, per kwartaal en per jaar, met inbegrip van:
- i. informatie over de liquiditeitspositie (kassaldo) van de overheid en haar belangrijkste subsectoren;
 - ii. schuldaflissingen;
 - iii. een schuldemissiestrategie;
 - iv. andere schuldscheppende en -verminderende stromen;
 - v. de stand van de betalingsachterstanden en de verwachte ontwikkelingen daarvan;
- d. informatie over de uitvoering van eerder verleende bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne, met inbegrip van eventuele financiële terugvorderingen daarvan;
- e. informatie over geraamde behoeften aan militaire bijstand in natura;
- f. op basis van de begroting van Oekraïne en de verwachte behoeften aan militaire bijstand in natura, de verwachte externe financieringsbehoeften voor de door die Oekraïense financieringsstrategie bestreken periode, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen in die begroting die nodig zijn voor de toepassing van artikel 2, lid 2, punten a) en b), van deze verordening. Die uitsplitsing bevat de waarde van de defensiegerelateerde producten die buiten de Unie en Oekraïne worden aangekocht;
- g. vastgelegde en verwachte externe financiering en militaire bijstand in natura op het moment van indiening van de Oekraïense financieringsstrategie voor de periode waarop die Oekraïense financieringsstrategie betrekking heeft, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen van die externe financiering die moeten worden

gebruikt in overeenstemming met de doeleinden van artikel 2, lid 2, punten a) en b), van deze verordening;

- h. op basis van de informatie in de punten f) en g) van dit lid, het verwachte externe financieringstekort waarvoor Oekraïne om bijstand verzoekt in het kader van de steunlening aan Oekraïne binnen die Oekraïense financieringsstrategie, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen van dat verwachte externe financieringstekort voor de toepassing van artikel 2, lid 2, punten a) en b), van deze verordening;
 - i. ter ondersteuning van meerjarige uitgaven uit hoofde van hoofdstuk IV van deze verordening, informatie over potentiële meerjarige behoeften en een bijbehorend budget.
3. Oekraïne kan geactualiseerde Oekraïense financieringsstrategieën indienen totdat het maximumbedrag van de steunlening aan Oekraïne als bedoeld in artikel 4, lid 1, ter beschikking is gesteld in het kader van de steunlening aan Oekraïne overeenkomstig artikel 8.

Artikel 7

Beoordeling door de Commissie van de Oekraïense financieringsstrategie

1. De Commissie beoordeelt de overeenkomstig artikel 6 ingediende Oekraïense financieringsstrategie onverwijld.
2. Bij het uitvoeren van de in lid 1 bedoelde beoordeling werkt de Commissie nauw samen met Oekraïne. De Commissie kan opmerkingen maken of aanvullende informatie inwinnen, onder meer door informatie te verifiëren met lidstaten, derde landen en internationale organisaties. Oekraïne verstrekt alle gevraagde aanvullende informatie en kan de Oekraïense financieringsstrategie indien nodig herzien, ook na de indiening ervan.
3. De Commissie beoordeelt de Oekraïense financieringsstrategie en met name:
 - a. de volledigheid, haalbaarheid en samenhang van de Oekraïense financieringsstrategie met de onderliggende aannamen;
 - b. de consistentie van de informatie in de Oekraïense financieringsstrategie met externe bronnen, met inbegrip van recente evaluaties van het Internationaal Monetair Fonds en informatie van het donorplatform voor Oekraïne en de contactgroep voor de verdediging van Oekraïne;

- c. de consistentie van het verwachte externe financieringstekort met de volgende indicatieve verdeling van de steunlening aan Oekraïne:
 - i. 30 000 000 000 EUR voor macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III of voor bijstand in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd in het kader van de faciliteit voor Oekraïne op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792;
 - ii. 60 000 000 000 EUR ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne overeenkomstig hoofdstuk IV;
 - d. naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde voorafgaande voorwaarde.
- 4. Indien de Commissie de Oekraïense financieringsstrategie positief beoordeelt, dient zij onverwijld een voorstel in voor een uitvoeringsbesluit van de Raad overeenkomstig artikel 8.
 - 5. Indien de Commissie het verzoek negatief beoordeelt, stelt zij Oekraïne daarvan onverwijld in kennis, met opgave van de redenen voor haar beoordeling. Een negatieve beoordeling belet Oekraïne niet een herziene Oekraïense financieringsstrategie in te dienen.
 - 6. Wanneer de Commissie een actualisering van de Oekraïense financieringsstrategie beoordeelt, zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing.

Artikel 8
Uitvoeringsbesluit van de Raad

- 1. Indien de Commissie de Oekraïense financieringsstrategie of de actualisering daarvan positief beoordeelt, dient zij bij de Raad een voorstel in voor een uitvoeringsbesluit dat de financiële en economische bijstand mogelijk maakt.
- 2. Het in lid 1 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad:
 - a. bepaalt het bedrag van de bijstand die aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld om te helpen bij de uitvoering van de Oekraïense financieringsstrategie, met inbegrip van het bedrag van die bijstand dat ter beschikking wordt gesteld:
 - i. voor begrotingssteun in de vorm van een lening, uit te voeren op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792;
 - ii. voor macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III;

- iii. ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne overeenkomstig hoofdstuk IV;
 - b. stelt het maximumaantal en de indicatieve waarde vast van de tranches van de bijstand die overeenkomstig hoofdstuk III voor macrofinanciële bijstand beschikbaar is.
3. Bij de bepaling van de beschikbaar te stellen bedragen van de steunlening aan Oekraïne:
- a. wordt het maximumbedrag in acht genomen dat beschikbaar is voor de in artikel 4, lid 1, bedoelde steunlening aan Oekraïne;
 - b. wordt rekening gehouden met de noodzaak te zorgen voor een billijke lastenverdeling met andere donoren bij de dekking van de financieringsbehoeften van Oekraïne;
 - c. wordt bepaald, voor begrotingssteun, in welke mate reguliere begrotingssteun kan worden verleend in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, of als macrofinanciële bijstand, naargelang het geval.
4. De Raad stelt het in lid 1 bedoelde uitvoeringsbesluit onverwijld vast.

Artikel 9

Complementariteit en coördinatie

1. Bij de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne werkt de Commissie nauw samen met Oekraïne, de lidstaten, relevante internationale organen en donoren aan Oekraïne, met name via het donorplatform voor Oekraïne en de contactgroep voor de verdediging van Oekraïne, om te zorgen voor een coherente en consistente aanpak van degenen die Oekraïne ondersteunen om tegemoet te komen aan de behoeften van Oekraïne aan financiële en economische bijstand. Daarbij maakt de Commissie gebruik van de deskundigheid van de Europese Dienst voor extern optreden.
2. Artikel 5, artikel 7, artikel 13, artikel 14, artikel 15 en artikel 23, lid 1, punt b), zijn van toepassing overeenkomstig Besluit 2010/427/EU.

HOOFDSTUK III

BEGROTINGSSTEUN IN DE VORM VAN MACRO-FINANCIËLE BIJSTAND

Artikel 10

Oogmerk

1. De macrofinanciële bijstand draagt bij tot het dichten van het financieringstekort van Oekraïne, zoals vastgesteld in een positief beoordeelde Oekraïense financieringsstrategie.
2. De uitbetaling van de macro-financiële bijstand wordt door de Commissie beheerd op basis van haar beoordeling van de in artikel 5 bedoelde voorafgaande voorwaarde en de bevredigende uitvoering van de beleidsvoorwaarden die zijn opgenomen in het in artikel 11 bedoelde memorandum van overeenstemming.

Artikel 11

Memorandum van overeenstemming

1. Wat de in artikel 8, lid 2, punt a), ii), bedoelde goedgekeurde bedragen aan macrofinanciële bijstand betreft, komt de Commissie met Oekraïne beleidsvoorwaarden overeen waaraan de macrofinanciële bijstand moet worden gekoppeld. Die beleidsvoorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming.
2. De beleidsvoorwaarden bevatten robuuste en ambitieuze hervormingstoezeggingen, waaronder toezeggingen die er met name op zijn gericht om de verkrijging van inkomsten te versterken ter ondersteuning van de financieringsbehoeften van Oekraïne en de onderliggende oorzaken van corruptie in de overheidsfinanciën aan te pakken, onder meer door het verbeteren van de houdbaarheid en kwaliteit van de overheidsuitgaven en het vergroten van de efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van de systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën. In voorkomend geval zijn die toezeggingen in overeenstemming met elk programma dat Oekraïne met het IMF heeft, en waar passend gaan zij verder dan die toezeggingen. De Commissie houdt regelmatig toezicht op de vooruitgang die wordt geboekt bij het nakomen van de toezeggingen.
3. De Commissie keurt de ondertekening van het memorandum van overeenstemming en de wijzigingen ervan goed door middel van uitvoeringshandelingen. Die

uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

HOOFDSTUK IV

BEHEER VAN DE BIJSTAND TER ONDERSTEUNING VAN DE INDUSTRIËLE DEFENSIECAPACITEIT VAN OEKRAÏNE

Artikel 12

Oogmerk

1. Dankzij de ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet Oekraïne dringende en grote overheidsinvesteringen kunnen doen om de Oekraïense defensie-industrie en haar integratie in de Europese defensie-industrie te ondersteunen als reactie op en na de huidige crisis. Deze bijstand moet in het bijzonder bijdragen tot de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, om de gereedheid van de defensie-industrie te vergroten, rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie in de Europese technologische en industriële defensiebasis en door middel van steun voor de tijdige beschikbaarheid van defensiegerelateerde producten en andere producten voor defensiedoeleinden, via samenwerking tussen de Unie en Oekraïne.
2. De activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moeten verband houden met defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden en zijn gericht op:
 - a. de versnelde aanpassing van de Oekraïense defensie-industrie aan structurele veranderingen, onder meer door productiecapaciteit te creëren en deze op te voeren alsmede daarmee samenhangende ondersteunende activiteiten;
 - b. de verbetering van de tijdige beschikbaarheid van defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden voor Oekraïne, onder meer door hun leveringstermijn te verkorten, productieslots te reserveren of voorraden van defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden, tussenproducten of grondstoffen aan te leggen; of
 - c. de versterking van de grensoverschrijdende samenwerking tussen de Europese technologische en industriële defensiebasis en de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, rekening houdend met de behoeften van Oekraïne op het gebied van de versterking van de defensie-industrie en overheidsopdrachten op

defensiegebied, zodat defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden die door de Oekraïense defensie-industrie en de Europese defensie-industrie worden vervaardigd, onderling uitwisselbaar zijn.

Artikel 13
Subsidiabiliteit

1. Activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden komen in aanmerking voor bijstand, mits zij voldoen aan de in dit artikel vastgestelde subsidiabiliteitsvoorwaarden.
2. Defensieproducten behoren tot een van de volgende categorieën:
 - a. categorie één: munitie en raketten; artilleriesystemen, met inbegrip van vermogens voor diepe precisieaanvallen; grondgevechtsvermogen en de bijbehorende ondersteuningssystemen, met inbegrip van militaire uitrusting en infanterie-wapens; kleine drones (NAVO-klasse 1) en bijbehorende droneafweersystemen; bescherming van kritieke infrastructuur; cyber; en militaire mobiliteit, met inbegrip van anti-mobiliteits-maatregelen;
 - b. categorie twee: lucht- en raket-afweer-systemen; maritieme oppervlakte- en onderwatervermogens; andere dan kleine drones (NAVO-klassen 2 en 3) en bijbehorende droneafweersystemen; strategische hulpmiddelen zoals, maar niet beperkt tot, strategisch luchttransport, bijtanken in de lucht, C4 ISTAR-systemen, en ruimteactiva en -diensten; bescherming van ruimteactiva; artificiële intelligentie en elektronische oorlogvoering.
3. De activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden mogen niet in strijd zijn met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zoals vastgesteld in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid op grond van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met inbegrip van de eerbiediging van het beginsel van goede nabuurschapsbetrekkingen, noch met de in artikel 2 van deze verordening vastgestelde doelstellingen.
4. Defensiegerelateerde producten moeten worden geproduceerd met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Fabrikanten en onderaannemers die bij de productie betrokken zijn, moeten zijn gevestigd en hun uitvoerende bestuursstructuren hebben in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne. Zij mogen niet onder zeggenschap staan van een ander derde land dan een EER-EVA-staat of Oekraïne, noch van een andere entiteit uit een derde land die niet in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne is gevestigd;
- b. Om rekening te houden met de industriële samenwerking met partners van buiten de EU, kunnen, in afwijking van punt a), defensiegerelateerde producten waarbij een onderaannemer betrokken is aan wie tussen 15 % en 35 % van de waarde van de opdracht is toegewezen, en die niet gevestigd is in of zijn uitvoerende bestuursstructuren niet heeft in de Unie, een EER-EVA-staat of Oekraïne, in aanmerking komen, mits aan ten minste een van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - i. er is vóór 28 mei 2025 een rechtstreekse contractuele relatie met betrekking tot het defensiegerelateerde product tot stand gebracht tussen de fabrikant en die onderaannemer;
 - ii. de fabrikant verbindt zich ertoe om binnen twee jaar na te gaan of het haalbaar is de productiemiddelen van die onderaannemer te vervangen door alternatieve, restrictievrije productiemiddelen van oorsprong uit de Unie, EER-EVA-staten of Oekraïne, en die aan de technische en termijneisen voldoen;
- c. In afwijking van punt a) komen defensiegerelateerde producten waarbij in de Unie gevestigde fabrikanten of onderaannemers betrokken zijn die onder zeggenschap staan van een ander derde land of een andere entiteit uit een derde land die geen EER-EVA-staat of Oekraïne is, in aanmerking indien deze fabrikant of onderaannemer is onderworpen aan een screening in de zin van Verordening (EU) 2019/452 en, indien nodig, aan passende risicobeperkende maatregelen, of indien deze fabrikant overeenkomstig punt d) garanties biedt die zijn geverifieerd door de lidstaat waarin hij is gevestigd;
- d. De garanties als bedoeld in punt c) van dit lid waarborgen dat de betrokkenheid van de fabrikant of onderaannemer bij de productie van het defensiegerelateerde product niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zoals vastgelegd in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en

veiligheidsbeleid op grond van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De garanties moeten met name aantonen dat er voor de activiteiten, uitgaven en maatregelen, maatregelen zijn getroffen die garanderen dat:

- i. de zeggenschap over de fabrikant of onderaannemer niet zodanig wordt uitgeoefend dat zijn vermogen om de ondersteunde activiteiten, uitgaven en maatregelen uit te voeren, wordt belemmerd of beperkt; en
 - ii. de toegang van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land tot gerubriceerde of gevoelige informatie met betrekking tot het defensiegerelateerde product wordt verhinderd, en de werknemers of andere personen die bij de productie van het defensiegerelateerde product betrokken zijn, beschikken over een door een lidstaat afgegeven nationale veiligheidsmachtiging, waar passend overeenkomstig de nationale wet- en regelgeving;
- e. De infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen van de bij de productie betrokken fabrikanten en onderaannemers, bevinden zich op het grondgebied van een lidstaat, een EER-EVA-staat, of Oekraïne. Indien de bij de productie betrokken fabrikanten of onderaannemers niet over direct beschikbare alternatieven of relevante infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen op het grondgebied van een lidstaat, een EER-EVA-staat, of Oekraïne beschikken, kunnen zij hun infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen gebruiken die zich buiten dergelijk grondgebied bevinden of aldaar worden gehouden, mits dat gebruik niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten;
- f. De bij de productie betrokken fabrikanten en onderaannemers kunnen worden geacht aan de in dit lid vermelde subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen als ze hebben voldaan aan gelijkwaardige voorwaarden uit hoofde van Verordeningen (EU) 2018/1092²⁹, (EU) 2021/697³⁰, (EU) 2023/1525³¹ of (EU) 2023/2418³² van het

²⁹ Verordening (EU) 2018/1092 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot instelling van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie ter ondersteuning van het concurrentievermogen en de innovatieve capaciteit van de defensie-industrie van de Unie (PB L 200 van 7.8.2018, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

³⁰ Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

Europees Parlement en de Raad of Verordening (EU) 2025/1106 en op voorwaarde dat de vervulling van die voorwaarden niet in twijfel wordt getrokken door latere veranderingen;

- g. De kosten van onderdelen van oorsprong van buiten de Unie, de EER-EVA-staten en Oekraïne bedragen niet meer dan 35 % van de geschatte kosten van de onderdelen van het defensiegerelateerd product. Geen enkel onderdeel mag afkomstig zijn van een derde land dat de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie of haar lidstaten schendt;
 - h. Voor defensieproducten die verband houden met categorie twee als bedoeld in lid 2 van dit artikel, hebben fabrikanten de mogelijkheid om, zonder door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen, te beslissen over de definitie, aanpassing en ontwikkeling van het ontwerp van het aangekochte defensieproduct, en zijn zij daarbij ook wettelijk bevoegd om onderdelen die onderworpen zijn aan door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen te vervangen of te verwijderen;
 - i. Voor de toepassing van dit lid wordt onder “bij de productie betrokken onderaannemers” verstaan: elke juridische entiteit die kritieke productiemiddelen levert met unieke kenmerken die essentieel zijn voor de werking van een product, waaraan ten minste 15 % van de waarde van de opdracht wordt toegewezen, en die voor het uitvoeren van de opdracht toegang tot gerubriceerde informatie heeft.
5. In afwijking van de leden 2 en 4 en met volledige inachtneming van lid 3 komt, indien er een dringende behoefte is aan een bepaald defensieproduct als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, de aanbesteding van een defensieproduct dat niet voldoet aan een of meer van de voorwaarden van de leden 2 en 4, in aanmerking voor financiële bijstand uit hoofde van dit hoofdstuk, op voorwaarde dat:

³¹ Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

³² Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa) (PB L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

- a. er geen gelijkwaardig product is dat in die dringende behoefte voorziet en aan de voorwaarden van de leden 2 en 4 voldoet, of niet op de vereiste schaal beschikbaar is; of
- b. de leveringstermijn van een dergelijk product aanzienlijk korter is dan van een product dat aan de voorwaarden van de leden 2 en 4 zou voldoen, zelfs als voor dat product een als prioritair aangemerkt verzoek als bedoeld in artikel 19 zou zijn ingediend.

In dat geval verstrekt Oekraïne de informatie waarover het redelijkerwijs beschikt waaruit blijkt dat aan de voorwaarden voor de toepassing van deze afwijking is voldaan, zodat de Commissie deze onverwijld kan controleren. In verband met punt b) omvat die informatie een formele verbintenis om de leveringstermijn in acht te nemen.

De aankoop van defensieproducten bij in derde landen gevestigde fabrikanten vindt alleen plaats wanneer er in de Unie geen andere alternatieven beschikbaar zijn onder de in de punten a) en b) beschreven omstandigheden.

De Commissie keurt dergelijke afwijkingen goed door middel van uitvoeringshandelingen, handelend overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

- 6. Indien van toepassing zorgen de deelnemende lidstaten ervoor dat de aanbestedingsprocedures en de opdrachten voor andere producten voor defensiedoeleinden die voortvloeien uit in het kader van de steunlening aan Oekraïne gesteunde aanbestedingen, passende subsidiabiliteitsvoorwaarden omvatten ter bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en de lidstaten.
- 7. In afwijking van lid 4 worden bijdragen overeenkomstig lid 8, punt e), van dit artikel gebruikt conform de subsidiabiliteitsvoorwaarden van het respectieve programma van de Unie.
- 8. Activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensiegerelateerde producten of andere producten voor defensiedoeleinden worden uitgevoerd volgens een van de volgende wijzen van uitvoering:
 - a. aanbestedingen door Oekraïne, op voorwaarde dat de aanbesteding en de levering worden gevalideerd door de Commissie of deelnemende lidstaten. Oekraïne is verantwoordelijk voor dergelijke aanbestedingen overeenkomstig het Oekraïense recht, waarbij de validatie door de Commissie of deelnemende lidstaten

steekproefsgewijze controles van contractuele documentatie, facturen en leveringscertificaten, fysieke inspecties van leveranciers en fysieke controles van leveringen omvat;

- b. aanbestedingen van Oekraïne die een gemeenschappelijke aanbesteding vormen overeenkomstig Verordening (EU) 2025/1106;
- c. overeenkomsten tussen Oekraïne en lidstaten of het Europees Defensieagentschap;
- d. aanbestedingsovereenkomsten tussen Oekraïne en internationale of intergouvernementele organisaties;
- e. bijdragen van Oekraïne aan het bij [EDIP-verordening] ingestelde instrument voor steun aan Oekraïne, het bij Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde investeringskader voor Oekraïne voor goederen voor tweërlei gebruik of andere programma's van de Unie.

Activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met andere producten voor defensiedoeleinden kunnen ook worden uitgevoerd door middel van aanbestedingen door Oekraïne in het geval van aanbestedingen van minder dan 7 000 000 EUR, op voorwaarde dat een goed financieel beheer en de bescherming van de financiële belangen van de Unie worden gewaarborgd.

- 9. Opdrachten die door Oekraïne zijn aangegaan in verband met aanbestedingen, overeenkomsten of bijdragen zoals vermeld in lid 8 komen in aanmerking als ze na 14 januari 2025 zijn ondertekend, op voorwaarde dat ze voldoen aan de eisen in dit artikel.
- 10. De Commissie heeft de bevoegdheid om overeenkomstig artikel 26 een gedelegeerde handeling vast te stellen teneinde deze verordening aan te vullen door een uitbreiding van de subsidiabiliteitscriteria tot andere derde landen dan EER-EVA-staten en Oekraïne die de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten niet schenden, op voorwaarde dat die landen een overeenkomst met de Unie hebben gesloten overeenkomstig artikel 17 van Verordening 2025/1106 van de Raad.

Artikel 14 ***Productschema's***

- 1. Met betrekking tot de goedgekeurde steunbedragen voor de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne als bedoeld in artikel 8, lid 2, punt a), iii), stelt Oekraïne een schema op voor elke activiteit, uitgave of maatregel in verband met een

defensiegerelateerd product of ander product voor defensiedoeleinden waarvoor het om bijstand wil verzoeken. Dat schema bevat:

- a. een beschrijving van het defensiegerelateerd product of een ander product voor defensiedoeleinden;
 - b. informatie over de naleving van artikel 13.
2. Met het oog op de naleving van artikel 13 pleegt Oekraïne overleg met de Commissie over het schema. Wanneer wordt bepaald of een alternatieve uitvoeringsmethode goedkoper is of wanneer de beschikbare prijzen worden beoordeeld, houdt de Commissie rekening met eventuele medefinanciering door de lidstaten. Als de Commissie Oekraïne de meest geschikte wijze van uitvoering voorstelt, houdt zij rekening met de tijdige levering van het desbetreffende product, de desbetreffende activiteit, uitgave of maatregel, de beschikbare prijzen, de eerdere ervaring met die wijze van uitvoering en, indien nodig, de eerdere ervaring met fabrikanten in het kader van die wijze van uitvoering. Als Oekraïne geen wijze van uitvoering overeenkomstig artikel 13, lid 8, vaststelt of als de Commissie van oordeel is dat een alternatieve wijze van uitvoering goedkoper, efficiënter of effectiever is, kan de Commissie Oekraïne een wijze van uitvoering voorstellen.
 3. In afwijking van lid 1 is Oekraïne niet verplicht een uitvoeringsschema overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt e), op te stellen.

Artikel 15

Deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne

1. Om de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne te ondersteunen, richt de Commissie de deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne op.
2. De deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne bestaat niet alleen uit vertegenwoordigers van de diensten van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden, maar ook uit vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten en EER-EVA-staten. Oekraïne wordt indien nodig uitgenodigd op de vergaderingen van de deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne.
3. De deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne verstrekt advies, expertise en ondersteuning met betrekking tot defensiegerelateerde producten en

andere producten voor defensiedoeleinden, alsook met betrekking tot de wijze van uitvoering.

Artikel 16

Beheer van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne

Oekraïne opent een speciale rekening die uitsluitend bestemd is voor het beheer van de financiële en economische bijstand die wordt ontvangen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne. Met betrekking tot deze rekening:

- a. worden alle vereiste betalingen van opdrachten of overeenkomsten voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne, via deze rekening verricht;
- b. krijgt de Commissie het recht om toezicht op deze rekening te houden;
- c. bezorgt Oekraïne de Commissie maandelijks een verslag, dat binnen tien werkdagen na het einde van elke maand moet worden ingediend en dat de volgende informatie bevat:
 - i. de datum en het bedrag van elke betaling die in de voorgaande maand vanaf de rekening is verricht;
 - ii. de naam van de ontvanger van elke betaling;
 - iii. een beschrijving van het doel van elke betaling en wat het verband is met de opdrachten of overeenkomsten die in het kader van verzoeken tot financiering zijn ingediend;
 - iv. alle andere informatie waar de Commissie redelijkerwijs om kan verzoeken.

Artikel 17

Toezicht op de uitvoering

1. De Commissie houdt overeenkomstig dit artikel toezicht op de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne, met name wat betreft de levering van producten.
2. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt a), die door de Commissie worden gevalideerd, maakt de Commissie gebruik van het daarin opgenomen validatieproces.
3. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt a), die door deelnemende lidstaten worden gevalideerd, houdt de deelnemende lidstaat

overeenkomstig die bepaling toezicht op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en brengt hij verslag uit aan de Commissie.

4. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt b), houden de deelnemende lidstaten die deel uitmaken van een dergelijke gemeenschappelijke aanbesteding toezicht op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en brengen zij verslag uit aan de Commissie. Wanneer een niet-deelnemende lidstaat in het kader van een gemeenschappelijke aanbesteding uit hoofde van Verordening (EU) 2025/1106 ermee instemt gebonden te zijn door de subsidiabiliteitsregels van deze verordening en deze toe te passen, de bescherming van de financiële belangen van de Unie waarborgt en de aanbestedende dienst is die namens de andere landen optreedt, eist Oekraïne als voorwaarde voor zijn deelname dat de niet-deelnemende lidstaat toezicht houdt op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en verslag uitbrengt aan de Commissie.
5. Voor overeenkomsten tussen Oekraïne en deelnemende lidstaten overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt c), houdt de deelnemende lidstaat toezicht op de uitvoering van de overeenkomst en de levering en brengt hij verslag uit aan de Commissie. In overeenkomsten tussen Oekraïne en niet-deelnemende lidstaten overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt c) neemt Oekraïne verplichtingen op voor de desbetreffende niet-deelnemende lidstaat om gebonden te zijn door de subsidiabiliteitsregels van deze verordening en deze toe te passen, om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen en om toezicht te houden op de uitvoering van de overeenkomst en de levering, en daarover verslag uit te brengen aan de Commissie.
6. Voor overeenkomsten tussen Oekraïne en het Europees Defensieagentschap overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt c), houdt het Europees Defensieagentschap toezicht op de uitvoering van de overeenkomst en de levering en brengt het verslag uit aan de Commissie.
7. Voor aanbestedingsovereenkomsten tussen Oekraïne en internationale of intergouvernementele organisaties overeenkomstig artikel 13, lid 8, punt d), neemt Oekraïne in dergelijke aanbestedingsovereenkomsten verplichtingen voor de respectieve internationale of intergouvernementele organisaties op om toezicht te houden op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en om verslag uit te brengen aan de Commissie.

8. De leden 1 tot en met 7 zijn niet van toepassing op aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, met betrekking tot activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met andere producten voor defensiedoeleinden van minder dan 7 000 000 EUR. Oekraïne brengt echter regelmatig verslag uit aan de Commissie over de wijze waarop het toezicht houdt op de uitvoering van deze aanbestedingen en leveringen. De Commissie voert risicogebaseerde controles uit.
9. Als Oekraïne de Commissie er overeenkomstig artikel 20, lid 2, punt g), van in kennis stelt dat een opdracht niet is uitgevoerd of als de Commissie merkt dat producten uit hoofde van dit artikel niet zijn geleverd of middelen op de in artikel 16 vermelde rekening niet zijn gebruikt, treedt de Commissie met Oekraïne in overleg om die middelen overeenkomstig de bepalingen van deze verordening anders te gebruiken.

Artikel 18

Wijziging van raamovereenkomsten of opdrachten

1. Als activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensieproducten binnen de Unie worden uitgevoerd door middel van de in artikel 13, lid 8, punt b) of c), vermelde wijzen, zijn de regels van de leden 2, 3 en 4 van toepassing op een bestaande raamovereenkomst of opdracht die betrekking heeft op de aankoop van defensiegerelateerde producten die in die wijze van uitvoering wordt gebruikt en die niet voorziet in de mogelijkheid om ze ingrijpend te wijzigen. Bij de toepassing van de leden 2 en 3 verkrijgt de aanbestedende dienst die de raamovereenkomst heeft gesloten of de opdracht is overeengekomen, de voorafgaande toestemming van de onderneming waarmee hij die raamovereenkomst heeft gesloten of die opdracht is overeengekomen.
2. Een aanbestedende dienst van een deelnemende lidstaat kan een bestaande raamovereenkomst of opdracht voor defensiegerelateerde producten wijzigen als die raamovereenkomst is gesloten of die opdracht is overeengekomen met een onderneming die voldoet aan criteria die gelijkwaardig zijn aan die van artikel 13, leden 4 en 5, van deze verordening, teneinde Oekraïne toe te voegen als partij bij die raamovereenkomst of opdracht.
3. In afwijking van artikel 29, lid 2, derde alinea, van Richtlijn 2009/81/EG kan een aanbestedende dienst van een deelnemende lidstaat de in een raamovereenkomst of opdracht vastgelegde hoeveelheden substantieel wijzigen, met een geraamde waarde die de in artikel 8 van Richtlijn 2009/81/EG vastgelegde drempelbedragen overschrijdt, als

die raamovereenkomst is gesloten of die opdracht is overeengekomen met een onderneming die voldoet aan criteria die gelijkwaardig zijn aan die van artikel 13, leden 4 en 5, van deze verordening, en voor zover de wijziging strikt noodzakelijk is voor de toepassing van lid 2 van dit artikel.

4. Voor de berekening van de in lid 3 vermelde waarde wordt — voor zover de opdracht in een indexeringsclausule voorziet — de geactualiseerde waarde als referentiepunt gehanteerd.
5. Een aanbestedende dienst die in de in lid 2 of lid 3 van dit artikel bedoelde gevallen een raamovereenkomst of opdracht heeft aangepast, vermeldt dit in een aankondiging die hij in het Publicatieblad van de Europese Unie bekendmaakt overeenkomstig artikel 32 van Richtlijn 2009/81/EG.
6. In de in de leden 2 en 3 bedoelde gevallen is het beginsel van gelijke rechten en verplichtingen van toepassing op de betrekkingen tussen de aanbestedende diensten die partij zijn bij de raamovereenkomst of opdracht, met name wat betreft de kosten van extra aangekochte hoeveelheden.

Artikel 19

Vrijwillige prioritering van defensieproducten

1. Uitsluitend voor de toepassing van deze verordening en in het geval Oekraïne wordt geconfronteerd met ernstige moeilijkheden bij het plaatsen of uitvoeren van een opdracht voor de levering van defensiegerelateerde producten die dringend nodig zijn en voldoen aan de subsidiabiliteitsvereisten van artikel 13, lid 4 of lid 5, kan een marktdeelnemer samen met de deelnemende lidstaat op het grondgebied waarvan zijn productielocatie is gevestigd, bij de Commissie een gezamenlijk verzoek indienen om een prioriteringsmaatregel uit te vaardigen waarbij prioriteit wordt gegeven aan een bepaalde opdracht voor dergelijke door die marktdeelnemer vervaardigde producten.
2. Het in lid 1 bedoelde gezamenlijke verzoek bevat de volgende gegevens:
 - a. het oorspronkelijke verzoek van Oekraïne;
 - b. de lijst van producten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, de specificaties en de hoeveelheden waarin ze moeten worden geleverd;
 - c. de termijnen waarbinnen deze producten moeten worden geleverd;

- d. een bewijs dat de marktdeelnemer niet aan het in punt a) bedoelde verzoek van Oekraïne kan voldoen zonder een prioriteringsmaatregel;
 - e. een indicatie van een billijke en redelijke prijs waartegen de prioriteringsmaatregel kan worden geplaatst, alsook elementen ter staving van die prijs.
3. Als de Commissie een in lid 1 vermeld verzoek heeft ontvangen, beoordeelt zij dat verzoek zonder onnodige vertraging.
4. De Commissie baseert haar in lid 3 bedoelde beoordeling op objectieve, feitelijke, meetbare en onderbouwde gegevens, met de bedoeling te bepalen of een dergelijke prioritering essentieel is om de in lid 1 bedoelde ernstige moeilijkheden te overwinnen.
5. Als uit de in lid 3 bedoelde beoordeling blijkt dat de prioritering essentieel is, stelt de Commissie door middel van een uitvoeringshandeling een prioriteringsmaatregel vast waarin het volgende wordt bepaald:
- a. de rechtsgrondslag van het als prioritair aangemerkte verzoek waaraan de marktdeelnemer moet voldoen;
 - b. de lijst van producten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, de specificaties en de hoeveelheden waarin ze moeten worden geleverd;
 - c. de termijnen waarbinnen het als prioritair aangemerkte verzoek moet worden afgehandeld;
 - d. de begunstigden van het als prioritair aangemerkte verzoek;
 - e. de omvang van de contractuele verplichtingen waarop het als prioritair aangemerkte verzoek voorrang heeft;
 - f. de vrijstelling van contractuele aansprakelijkheid onder de in lid 7 van dit artikel vastgestelde voorwaarden; en
 - g. de in de leden 12 tot en met 18 van dit artikel vermelde sancties voor niet-naleving van de uit die uitvoeringshandeling voortvloeiende verplichtingen.
- De in de eerste alinea van dit lid vermelde uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.
6. De in lid 5 vermelde prioriteringsmaatregel:
- a. wordt geplaatst tegen een billijke en redelijke prijs, waarbij naar behoren rekening wordt gehouden met de alternatieve kosten van de marktdeelnemer voor het

- vervullen van de prioriteringsmaatregel ten opzichte van bestaande contractuele verplichtingen; en
- b. heeft voorrang op alle privaatrechtelijke of publiekrechtelijke contractuele verplichtingen met betrekking tot de defensiegerelateerde producten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling.
7. De marktdeelnemer ten aanzien waarvan op grond van lid 5 een prioriteringsmaatregel is ingediend, is niet aansprakelijk voor het niet nakomen van een contractuele verplichting die onder het recht van een deelnemende lidstaat valt, op voorwaarde dat:
- a. de niet-nakoming van een contractuele verplichting strikt noodzakelijk is voor de naleving van de vereiste prioritering;
 - b. is voldaan aan de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling; en
 - c. het in lid 1 vermelde verzoek niet uitsluitend tot doel had een eerdere privaatrechtelijke of publiekrechtelijke prestatieverplichting op onrechtmatige wijze te ontlopen.
8. De marktdeelnemer ten aanzien waarvan een prioriteringsmaatregel is ingediend, kan de Commissie verzoeken de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling te wijzigen als hij van mening is dat dit naar behoren gerechtvaardigd is om een van de volgende redenen:
- a. als de marktdeelnemer wegens ontoereikende productievermogens of productiecapaciteiten niet in staat is de prioriteringsmaatregel uit te voeren, zelfs niet als het verzoek met voorrang wordt behandeld;
 - b. als de uitvoering van de prioriteringsmaatregel een onredelijke economische last en bijzondere moeilijkheden voor de marktdeelnemer met zich mee zou brengen.
9. De marktdeelnemer verstrekt alle relevante en onderbouwde informatie aan de hand waarvan de Commissie de gegrondheid van het in lid 8 vermelde verzoek tot wijziging kan beoordelen.
10. Op basis van het onderzoek van de door de marktdeelnemer verstrekte redenen en bewijzen kan de Commissie, na raadpleging en voorafgaande toestemming van de deelnemende lidstaat op het grondgebied waarvan de desbetreffende productielocatie van de betrokken marktdeelnemer is gevestigd, haar uitvoeringshandeling wijzigen teneinde

de betrokken marktdeelnemer geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel.

11. Als een marktdeelnemer, nadat hij er uitdrukkelijk mee heeft ingestemd om prioriteit te geven aan de door de Commissie gevraagde opdrachten, opzettelijk of door grove nalatigheid niet voldoet aan de verplichting om prioriteit te geven aan die opdrachten, worden hem de in de leden 12 tot en met 18 van dit artikel vastgestelde geldboeten opgelegd, tenzij:

- a. de marktdeelnemer niet in staat is het als prioritair aangemerkte verzoek uit te voeren wegens ontoereikende productievermogens of productiecapaciteiten, of om technische redenen; of
- b. de uitvoering of voltooiing van het verzoek een onredelijke economische last en bijzondere moeilijkheden voor de marktdeelnemer met zich mee zou brengen, met inbegrip van aanzienlijke risico's voor de bedrijfscontinuïteit.

De ontvangsten uit de geldboeten vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 voor een programma voor externe bijstand waarvoor Oekraïne in aanmerking komt.

12. Als de Commissie dit noodzakelijk en evenredig acht, kan zij door middel van uitvoeringshandelingen geldboeten van maximaal 300 000 EUR aan de marktdeelnemers opleggen als de marktdeelnemer opzettelijk of door grove nalatigheid niet voldoet aan de verplichting om het als prioritair aangemerkte verzoek uit hoofde van dit artikel uit te voeren.

De in de eerste alinea van dit lid vermelde uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

13. Alvorens een besluit overeenkomstig lid 12 te nemen, stelt de Commissie de betrokken marktdeelnemer in de gelegenheid te worden gehoord overeenkomstig lid 15. Om te bepalen of geldboeten noodzakelijk en evenredig worden geacht, houdt de Commissie rekening met elke naar behoren gemotiveerde rechtvaardiging die door de marktdeelnemer wordt verstrekt.

14. Bij de vaststelling van het bedrag van de geldboete houdt de Commissie rekening met de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, met inbegrip van de vraag of de marktdeelnemer gedeeltelijk heeft voldaan aan de als prioritair aangemerkte opdracht of het als prioritair aangemerkte verzoek.

15. Voordat de Commissie een besluit overeenkomstig lid 12 vaststelt, vergewist zij zich ervan dat de betrokken marktdeelnemers in de gelegenheid zijn gesteld opmerkingen in te dienen over:
 - a. de voorlopige bevindingen van de Commissie, met inbegrip van alle zaken waartegen de Commissie bezwaren heeft gemaakt;
 - b. de maatregelen die de Commissie eventueel voornemens is te nemen in het licht van de voorlopige bevindingen als bedoeld in punt a) van dit lid.
16. De betrokken marktdeelnemers kunnen bij de Commissie hun opmerkingen over de voorlopige bevindingen van de Commissie indienen binnen een termijn die de Commissie in haar voorlopige bevindingen vaststelt en die minimaal 14 dagen bedraagt.
17. De Commissie baseert het opleggen van geldboeten uitsluitend op punten van bezwaar waarop de betrokken marktdeelnemers hebben kunnen reageren.
18. Als de Commissie de betrokken marktdeelnemers in kennis heeft gesteld van haar voorlopige bevindingen als bedoeld in lid 15, verleent zij desgevraagd toegang tot het dossier van de Commissie onder de voorwaarden van een overeengekomen inzageverlening, onder voorbehoud van het rechtmatige belang van de marktdeelnemers bij de bescherming van hun bedrijfsgeheimen of van personen bij de bescherming van bedrijfsgeheimen of andere vertrouwelijke informatie. Het recht van toegang tot het dossier geldt niet voor vertrouwelijke informatie en interne documenten van de Commissie of de autoriteiten van de deelnemende lidstaten, met name niet voor correspondentie tussen de Commissie en de autoriteiten van de deelnemende lidstaten. Niets in dit lid belet de Commissie om voor het bewijs van een inbreuk noodzakelijke inlichtingen bekend te maken of te gebruiken.
19. Dit artikel doet geen afbreuk aan het recht van de deelnemende lidstaten om hun wezenlijke veiligheidsbelangen te beschermen overeenkomstig artikel 346, lid 1, punt b), VWEU.

HOOFDSTUK V

FINANCIERING EN UITVOERING

Artikel 20

Overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne

1. De financiële voorwaarden van de steunlening aan Oekraïne worden in detail vastgelegd in de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne.

2. Naast de in artikel 223, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 vastgelegde elementen bevat de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne de volgende vereisten:

- a) de steunlening aan Oekraïne is een lening met beperkt verhaalsrecht die verschuldigd en betaalbaar wordt als zich iets voordoet dat aanleiding geeft tot terugbetaling zoals omschreven in punt j);
- b) Oekraïne verstrekt de Unie een zekerheidsrecht bij zijn vordering tot herstelbetalingen op Rusland als zekerheidsstelling voor de steunlening aan Oekraïne. De waarde van dat zekerheidsrecht is te allen tijde gelijk aan de waarde van de in het kader van de steunlening aan Oekraïne uitbetaalde middelen;
- c) de rechten, verantwoordelijkheden en verplichting waarin de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne voorziet, zijn van toepassing op deze overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne en de daarin opgenomen middelen;
- d) het bedrag van de in artikel 8, lid 2, punt a), i), bedoelde bijstand wordt besteed overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, met uitzondering van de regels voor de looptijd en de terugbetaling van de lening, waaronder de subsidie voor financieringskosten, waarvoor de regels van deze verordening gelden;
- e) Oekraïne gebruikt dezelfde beheers- en controlesystemen als voorgesteld in het bij Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde Oekraïneplan, ook na de in artikel 6, lid 2, van die verordening bedoelde beschikbaarheidsperiode;
- f) de Commissie heeft gedurende de gehele projectcyclus het recht toezicht te houden op de activiteiten, uitgaven en maatregelen uit hoofde van hoofdstuk IV van deze verordening die door de Oekraïense autoriteiten worden uitgevoerd;
- g) Oekraïne stelt de Commissie onmiddellijk in kennis als een via de steunlening aan Oekraïne gefinancierde ontwerpopdracht of -overeenkomst niet wordt uitgevoerd;
- h) Oekraïne blijft de in artikel 5, lid 1, gestelde voorafgaande voorwaarde naleven;
- i) Oekraïne trekt geen maatregelen in die zijn genomen in het kader van andere bestaande of eerdere steuninstrumenten van de Unie of het IMF met betrekking tot corruptiebestrijding;
- j) Oekraïne is verplicht de hoofdsom van de steunlening aan Oekraïne binnen 30 dagen terug te betalen als is voldaan aan een van de volgende voorwaarden, die voor de toepassing van deze verordening elk een voorval vormen dat aanleiding geeft tot terugbetaling:
 - i. Oekraïne ontvangt van Rusland contante herstelbetalingen, schadeloosstellingen of andere financiële schikkingen voor de oorlog, tot het bedrag van een dergelijke schikking; of
 - ii. 90 dagen vanaf het moment waarop Oekraïne van Rusland niet-monetaire activa voor herstelbetalingen, schadeloosstellingen of een andere

schikking voor de oorlog ontvangt, met uitzondering van grondgebied, tot het bedrag van een dergelijke schikking, dat zal worden bepaald door een onafhankelijke waardering. Op verzoek van Oekraïne kan de Commissie een verlenging van die termijn toestaan als dat strikt gerechtvaardigd is; of

- iii. Oekraïne maakt een inbreuk op punt h); of
 - iv. er is vastgesteld dat Oekraïne met betrekking tot het beheer van de steunlening aan Oekraïne fraude, corruptie of een andere onwettige activiteit heeft gepleegd die afbreuk doet aan de financiële belangen van de Unie.
- k) Oekraïne is verplicht de steunlening terug te betalen:
- i. in het geval van punt j), i) en ii), ten bedrage van de monetaire waarde van de herstelbetalingen, schadeloosstellingen of een andere financiële schikking voor de oorlog door Rusland, die gelijk is aan de verhouding van de uitstaande steunlening aan Oekraïne ten opzichte van de som van de waarde van de uitstaande steunlening aan Oekraïne, eventuele uitstaande herstelbetalingsleningen die door G7-leden zijn verstrekt en eventuele uitstaande verplichtingen in het kader van ERA-leningen;
 - ii. in het geval van punt j), iii), ten bedrage van het totale uitstaande bedrag van de steunlening aan Oekraïne;
 - iii. in het geval van punt j), iv), ten bedrage van de waarde van de fraude, corruptie of enige andere onwettige activiteit die de financiële belangen van de Unie schaadt;
- l) bedragen van de steunlening aan Oekraïne die niet onder de in punt k) bedoelde verplichting vallen, blijven beschikbaar totdat zich iets voordoet dat aanleiding geeft tot terugbetaling;
- m) in het geval van betalingen of terugvorderingen vermeldt Oekraïne de desbetreffende betalingen van de steunlening aan Oekraïne die worden terugbetaald of teruggevorderd;
- n) de Unie heeft het recht gebruik te maken van Russische activa die in de Unie zijn geïmmobiliseerd om de lening terug te betalen, met volledige inachtneming van het Unierecht en het internationaal recht;
- o) Oekraïne zorgt ervoor dat de aanbestedingsprocedures en de opdrachten voor andere producten voor defensiedoeleinden die voortvloeien uit in het kader van de steunlening aan Oekraïne gesteunde aanbestedingen, passende subsidiabiliteitsvoorwaarden omvatten ter bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en de lidstaten.

De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne bevat ook alle andere vereisten die nodig zijn voor de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne, met inbegrip van de vereisten die nodig zijn voor de uitvoering van artikel 17 van deze verordening.

3. Als de voorwaarden van de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne niet worden nageleefd, is dat voor de Commissie een reden om de vrijgave van de tranches geheel of gedeeltelijk op te schorten of te annuleren. Als de aflossingsvoorwaarden van de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne niet worden nageleefd, vormt dat

bovendien een reden voor het verschuldigd en betaalbaar worden van het totale of een deel van het uitstaande bedrag van de steunlening aan Oekraïne.

4. De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne wordt op verzoek gelijktijdig ter beschikking gesteld van het Europees Parlement en van de Raad.

Artikel 21 **Verzoek om middelen**

1. Om financiële en economische bijstand te ontvangen, dient Oekraïne bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek om middelen in. Een dergelijk verzoek om middelen kan door Oekraïne in beginsel zes keer per jaar bij de Commissie worden ingediend. Voor begrotingssteun in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, wordt het verzoek om middelen ingediend overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792.
2. Voor macrofinanciële bijstand gaat het verzoek om middelen vergezeld van een verslag overeenkomstig de bepalingen van het memorandum van overeenstemming.
3. Voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne:
 - a) kan het verzoek om middelen betrekking hebben op meerdere producten. Voor elk betrokken product bevat het verzoek om middelen een contract of overeenkomst in overeenstemming met artikel 13 en een tijdschema in overeenstemming met artikel 14. Deze contracten of overeenkomsten kunnen ondertekend zijn of de vorm hebben van een definitief ontwerp;
 - b) indien in het verzoek om middelen financiering wordt gevraagd voor een bedrag van meer dan 20 % van het bedrag dat beschikbaar is gesteld overeenkomstig het in artikel 8 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad, verstrekt Oekraïne een gedetailleerde motivering, met inbegrip van de gevolgen voor toekomstige verzoeken om middelen uit hoofde van dat besluit.

Artikel 22 **Subsidie voor financieringskosten**

1. In afwijking van artikel 223, lid 4, punt e), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en afhankelijk van de beschikbare middelen kan de Unie de kosten dragen die voortvloeien uit het opnemen van leningen voor een lening aan Oekraïne die anders door Oekraïne zouden worden gedragen (“subsidie voor financieringskosten”). Deze kosten omvatten servicekosten (financieringskosten, kosten van liquiditeitsbeheer en algemene beheerskosten in verband met het opnemen en verstrekken van leningen).

2. Oekraïne kan de in lid 1 bedoelde subsidie voor financieringskosten elk jaar aanvragen. De Commissie kan de subsidie voor financieringskosten toekennen voor een bedrag dat de grenzen van de in het kader van de begrotingsprocedure beschikbaar gestelde kredieten niet overschrijdt.

Artikel 23

Besluit over vrijgave van bijstand

1. De Commissie besluit tot vrijgave van bijstand na haar beoordeling van de volgende voorwaarden:
 - a) voor macrofinanciële bijstand;
 - i. naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde basisvoorwaarde;
 - ii. de bevredigende uitvoering van de beleidsvoorwaarden die zijn vastgesteld in het in artikel 11 bedoelde memorandum van overeenstemming, en
 - iii. naleving van de in artikel 20 bedoelde overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne.
 - b) voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne:
 - i. naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde basisvoorwaarde;
 - ii. bevestiging dat de contracten of overeenkomsten betrekking hebben op producten die in overeenstemming zijn met artikel 13 en dat de Commissie geen bezwaar maakt tegen de uitvoeringsmethoden;
 - iii. bevestiging dat Oekraïne in grote lijnen voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 en eventuele wijzigingen daarvan;
 - iv. naleving van de in artikel 16 bedoelde verplichtingen en de in artikel 20 bedoelde overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne, en
 - v. voor zover nodig, de toereikendheid van de gedetailleerde motivering van Oekraïne, rekening houdend met de situatie in Oekraïne en de toegezegde en verwachte beschikbare externe financiering.

Voor begrotingssteun in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, wordt de bijstand vrijgegeven overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792.

2. Onder voorbehoud van de naleving van het bedrag van de beschikbaar gestelde bijstand waarin het overeenkomstig artikel 8 vastgestelde uitvoeringsbesluit van de Raad voorziet, stelt de Commissie, indien zij het verzoek om middelen positief beoordeelt, onverwijld een besluit vast waarbij de uitbetaling van de steunlening aan Oekraïne wordt goedgekeurd. Voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van

Oekraïne is dat uit te betalen bedrag gelijk aan de waarde van de contracten of overeenkomsten die in het verzoek om middelen zijn opgenomen.

3. De Commissie kan het in lid 2 bedoelde besluit voor de punten a) en b) van lid 1 collectief of individueel nemen.
4. Indien de Commissie het verzoek om middelen negatief beoordeelt, stelt zij Oekraïne daarvan onverwijld in kennis, met opgave van de redenen voor haar beoordeling. Een negatieve beoordeling belet Oekraïne niet een nieuw verzoek om middelen in te dienen.

Artikel 24

Financiering van de steunlening aan Oekraïne

1. Voor de financiering van de bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne wordt de Commissie gemachtigd om, namens de Unie, de nodige financiële middelen op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen te lenen in het kader van de in artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 genoemde gediversifieerde financieringsstrategie.
2. De in het kader van de steunlening aan Oekraïne opgenomen en verstrekte leningen worden verricht in euro's.
3. In afwijking van artikel 31, lid 3, tweede zin, van Verordening (EU) 2021/947 wordt de financiële bijstand die in het kader van de steunlening aan Oekraïne wordt verstrekt, niet gedragen door de garantie voor extern optreden. Er wordt voor de steunlening aan Oekraïne geen voorziening gevormd en, in afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, wordt er geen voorzieningspercentage vastgesteld.

Artikel 25

Toepassing van de regels voor gerubriceerde informatie en gevoelige informatie

1. Gerubriceerde informatie die in het kader van deze verordening wordt gegenereerd, verwerkt, opgeslagen, uitgewisseld of gedeeld, wordt beschermd overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften van Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie³³ of de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Raad

³³ Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

bijeen, betreffende de bescherming van in het belang van de Europese Unie uitgewisselde gerubriceerde informatie, naargelang het geval.

2. De Commissie gebruikt een beveiligd uitwisselingssysteem voor de uitwisseling van gerubriceerde informatie en gevoelige informatie tussen de Commissie en Oekraïne en, waar passend, met de deelnemende lidstaten.
3. De Commissie heeft toegang tot informatie, met inbegrip van gerubriceerde informatie, die noodzakelijk is voor de uitvoering van de haar bij deze verordening toegekende taken, met name de verificatie van de voorwaarden voor uitbetalingen en de uitvoering van controles, evaluaties, audits, onderzoeken, rapporten alsook voor de controles en audits, als bedoeld in artikel 20.
4. Informatie die naar aanleiding van de toepassing van deze verordening is ontvangen, wordt slechts gebruikt voor het doel waarvoor zij werd gevraagd.
5. De Commissie en de deelnemende lidstaten waarborgen de bescherming van handels- en bedrijfsgeheimen en andere gevoelige informatie die bij de toepassing van deze verordening is verkregen en opgesteld, overeenkomstig het Unierecht en het toepasselijke nationale recht.

HOOFDSTUK VI SLOTBEPALINGEN

Artikel 26

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 13 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van zeven dagen na de inwerkingtreding van deze verordening.
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 13 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het besluit wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een overeenkomstig artikel 13 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 27
Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Het EDA wordt uitgenodigd om de vergaderingen van het comité bij te wonen als waarnemer, teneinde zijn standpunten kenbaar te maken en zijn deskundigheid te delen. De EDEO wordt eveneens uitgenodigd om bijstand te verlenen bij de werkzaamheden van het comité.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 28
Dialoog over de steunlening aan Oekraïne

1. Om de dialoog tussen de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, te intensiveren en om meer transparantie en een grotere verantwoordingsplicht te waarborgen, kan de bevoegde commissie van het Europees Parlement de Commissie uitnodigen om de uitvoering van deze verordening te bespreken.
2. Het Europees Parlement kan zijn standpunten ten aanzien van steunlening aan Oekraïne kenbaar maken in resoluties.

3. De Commissie houdt rekening met alle elementen die naar voren komen in de door middel van de dialoog over de steunlening aan Oekraïne kenbaar gemaakte standpunten, waaronder eventuele resoluties van het Europees Parlement.

Artikel 29

Verstreking van informatie aan het Europees Parlement en de Raad

1. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van deze verordening, waaronder artikel 4, lid 4, artikel 6, lid 1, artikel 7, lid 5, artikel 11, lid 4, artikel 20, lid 3, en artikel 23, lid 2, en verstrekt die instellingen onverwijld de relevante documenten. Door de Commissie aan de Raad in de context van deze verordening of de uitvoering ervan meegedeelde informatie wordt gelijktijdig aan het Europees Parlement beschikbaar gesteld, indien nodig met inachtneming van geheimhoudingsregelingen.
2. De Commissie dient uiterlijk op 30 juni 2027 en 30 juni 2028, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van deze verordening in het voorgaande jaar, met inbegrip van een evaluatie van die uitvoering. In dat verslag:
 - a) wordt de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne onderzocht,
 - b) wordt informatie verstrekt over het toezicht als bedoeld in artikel 17; en
 - c) worden de economische situatie en de vooruitzichten van Oekraïne, alsook de vorderingen bij de tenuitvoerlegging van de in artikel 11, lid 1, bedoelde beleidsvoorwaarden beoordeeld.
3. Uiterlijk op 30 juni 2029 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de steunlening aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

Artikel 30

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Ten aanzien van de lidstaten die deelnemen aan nauwere samenwerking op grond van een besluit dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 331, lid 1, tweede of derde alinea, VWEU, is deze verordening van toepassing met ingang van de in dat besluit genoemde datum.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de deelnemende lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

1.	KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	3
1.1.	Benaming van het voorstel/initiatief	3
1.2.	Betrokken beleidsterreinen.....	3
1.3.	Doelstellingen	3
1.3.1.	Algemene doelstellingen.....	3
1.3.2.	Specifieke doelstellingen	3
1.3.3.	Verwachte resultaten en gevolgen	3
1.3.4.	Prestatie-indicatoren.....	3
1.4.	Het voorstel/initiatief betreft:	4
1.5.	Motivering van het voorstel/initiatief	4
1.5.1.	Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief.....	4
1.5.2.	Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert bovenop de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	4
1.5.3.	Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan	4
1.5.4.	Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5.	Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voorerschikking	5
1.6.	Duur van het voorstel/initiatief en van de financiële gevolgen ervan.....	6
1.7.	Wijzen van uitvoering van de begroting	6
2.	BEHEERSMAATREGELEN	8
2.1.	Regels inzake het toezicht en de verslagen	8
2.2.	Beheers- en controlesystemen.....	8
2.2.1.	Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	8
2.2.2.	Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken	8
2.2.3.	Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)	8
2.3.	Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.....	9
3.	GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	10

3.1.	Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	10
3.2.	Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	12
3.2.1.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	12
3.2.1.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.1.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	17
3.2.2.	Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten.....	22
3.2.3.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	24
3.2.3.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	24
3.2.3.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	24
3.2.3.3.	Totaal kredieten.....	24
3.2.4.	Geraamde personeelsbehoeften.....	25
3.2.4.1.	Gefinancierd uit goedgekeurde begroting	25
3.2.4.2.	Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten	26
3.2.4.3.	Totale personeelsbehoeften.....	26
3.2.5.	Overzicht van het geschatte effect op investeringen die met digitale technologie samenhangen	28
3.2.6.	Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	28
3.2.7.	Bijdragen van derden	28
3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	29
4.	DIGITALE DIMENSIES.....	29
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie	30
4.2.	Data	30
4.3.	Digitale oplossingen.....	31
4.4.	Interoperabiliteitsbeoordeling	31
4.5.	Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering.....	32

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende nauwere samenwerking bij het opzetten van de steunlening aan Oekraïne voor 2026 en 2027.

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Economische en Financiële Zaken en steun voor de Defensie-industrie

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

Vaststelling van de steunlening aan Oekraïne en beschikbaarstelling van financiële en economische bijstand aan Oekraïne om het land te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften voor 2026 en 2027, die met name het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog en het feit dat Rusland de verschuldigde herstelbetalingen niet betaalt. De steunlening aan Oekraïne voorziet in financiële en economische bijstand aan Oekraïne die op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze wordt verstrekt.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

Ondersteuning van de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne door zijn problemen inzake externe en interne financiering te verlichten, en ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne door middel van economische, financiële en technische samenwerking.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

Oekraïne zal voor 2026 en 2027 voldoende en voortdurende financiële steun krijgen als reactie op en na de huidige crisis. De steunlening aan Oekraïne zal naar verwachting helpen om te voorzien in de begrotings- en defensiebehoeften van Oekraïne voor de nabije toekomst.

1.3.4. Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

De autoriteiten van Oekraïne zullen regelmatig verslag moeten uitbrengen over de uitvoering van eerder verleende bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne. De diensten van de Commissie onderhouden nauwe contacten met het donorcoördinatieplatform om te profiteren van de inzichten naar aanleiding van de lopende activiteiten van de betrokken donoren.

Wat de doelstelling van het verlichten van de financieringsproblemen betreft, moeten de Oekraïense autoriteiten vóór de uitbetaling van de tranche van de macrofinanciële bijstand een verslag indienen over de naleving van de overeengekomen beleidsvoorwaarden. De diensten van de Commissie zullen ook na de operationele beoordeling van de financiële en administratieve procedures in Oekraïne, die in juni 2020 is verstrekt, toezicht blijven houden op het beheer van de overheidsfinanciën, wanneer een update zal plaatsvinden.

Er wordt een jaarlijks verslag aan het Europees Parlement en de Raad voorzien over de uitvoering van deze verordening. De Commissie zal een ex-postevaluatie van de steunlening aan Oekraïne uitvoeren.

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

☒ een nieuwe actie

“ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie³⁴

“ de verlenging van een bestaande actie

“ de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. *Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief*

Voor de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne zal de Commissie met Oekraïne een overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne sluiten waarin de financiële voorwaarden van de herstelbetalingslening nader worden omschreven.

Zodra de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne van kracht is, zullen de uitbetalingen van de steunlening aan Oekraïne afhankelijk worden gesteld van de indiening en de positieve beoordeling van een Oekraïense financieringsstrategie. Voorts moet voor begrotingssteun een memorandum van overeenstemming (MoU) worden gesloten tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten voor macrofinanciële bijstand en moet het Oekraïneplan in het kader van de faciliteit voor Oekraïne worden geactualiseerd. De uitbetalingen zullen dan afhankelijk worden gesteld van relevante voorwaarden voor zowel begrotingssteun als bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne.

De steunlening voor Oekraïne zal door de Commissie worden beheerd. Daarbij zijn met het Financieel Reglement strokende specifieke bepalingen ter preventie van fraude en andere onregelmatigheden van toepassing, waaronder de bepalingen voor het beschermen van de financiële belangen van de EU zoals vastgelegd in de kaderovereenkomst krachtens Verordening (EU) 2024/792. De Commissie en de Oekraïense autoriteiten moeten een akkoord bereiken over een MoU met daarin rapportageverplichtingen.

1.5.2. *Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert bovenop de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.*

Redenen voor optreden op EU-niveau (ex ante): Dit voorstel beantwoordt aan de behoefte aan een gemeenschappelijke respons bij het op adequate schaal steunen van Oekraïne, een behoefte die onvoldoende kan worden verwezenlijkt door de lidstaten

³⁴

In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

alleen en derhalve beter door de EU kan worden verwezenlijkt. De belangrijkste redenen zijn de begrotingscapaciteit en de budgettaire beperkingen op nationaal niveau en de noodzaak van een sterke coördinatie om de omvang en de doeltreffendheid van de steun te maximaliseren en tegelijkertijd de belasting van de bestuurlijke capaciteit van de Oekraïense autoriteiten, die in de huidige omstandigheden sterk onder druk staat, te beperken.

Het initiatief maakt deel uit van de doelstelling van de EU om steun te verlenen aan Oekraïne en versterkt de acties van de Unie ter ondersteuning van de economie en defensie, alsook de initiatieven van de Unie om multilaterale acties te coördineren.

Verwachte meerwaarde van de EU (ex-post): De verwachte meerwaarde van de EU, met name in vergelijking met andere EU-instrumenten, bestaat erin de macrofinanciële stabiliteit snel te ondersteunen door de problemen inzake externe en interne financiering van Oekraïne te verlichten en de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne te ondersteunen, binnen een passend kader voor rapportageverplichtingen.

1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan

Eerdere macrofinanciële-bijstandsoperaties zijn onderworpen aan ex-postevaluaties. Uit eerdere ex-postevaluaties van vorige macrofinanciële-bijstandsoperaties voor Oekraïne is gebleken dat deze over het algemeen zeer relevant waren wat betreft de doelstellingen, het budget en de beleidsdoelstellingen ervan. Zij zijn van cruciaal belang gebleken om Oekraïne te ondersteunen bij het aanpakken van zijn betalingsbalansproblemen en het doorvoeren van cruciale structurele hervormingen om de economie te stabiliseren en de houdbaarheid van zijn externe positie te verbeteren. Zij maakten begrotingsbesparingen en financiële voordelen mogelijk en fungeerden als katalysator voor aanvullende financiële steun en vertrouwen van investeerders.

1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten

De middelen voor de steunlening aan Oekraïne zullen worden gefinancierd door middel van leningen in het kader van de in artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 genoemde gediversifieerde financieringsstrategie. Met het oog op de financiële risico's en de budgettaire dekking mogen geen voorzieningen worden gevormd voor de steun in de vorm van leningen in het kader van deze verordening, die boven de maxima moet worden gegarandeerd, en mag, in afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, geen voorzieningspercentage worden vastgesteld.

Om Oekraïne onder zeer gunstige voorwaarden steun te verlenen, zal de begroting van de Unie voorzien in een subsidie voor de kosten die voortvloeien uit leningen voor een lening aan Oekraïne die anders door Oekraïne zouden moeten worden gedragen. Deze kosten omvatten de schuldaflossingskosten (financieringskosten en kosten van liquiditeitsbeheer) en de daarmee samenhangende administratieve kosten. De schuldaflossingskosten zullen worden gedekt door een speciaal instrument boven de maxima van het meerjarig financieel kader, in overeenstemming met een begeleidend voorstel tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093. Bij het gebruik van het instrument in het kader van de begrotingsprocedure zal rekening worden gehouden met beschikbare begrotingsmiddelen in andere speciale instrumenten, toepasselijke sectorale regels, wettelijke of andere verplichtingen,

onder meer in het kader van het EURI-instrument, prioriteiten, prudente budgettering en goed financieel beheer.

Er zal een nieuw begrotingsonderdeel worden gecreëerd om de uitgaven in verband met de schuldafllossingskosten die voortvloeien uit de nauwere samenwerking op duidelijke en transparante wijze vast te stellen. De administratieve kosten komen ten laste van de begroting van de Unie, waarbij de personeelskosten worden gedekt door rubriek 7 van het meerjarig financieel kader.

1.5.5. *Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking*

Op 23 oktober 2025 hebben 26 lidstaten de Commissie verzocht zo spoedig mogelijk opties voor financiële steun aan Oekraïne voor te stellen. De Commissie stelde een aantal opties voor en op 18 december 2025 kwam de Raad overeen aan Oekraïne een lening van 90 miljard EUR voor de jaren 2026-2027 te verstrekken op basis van door de EU-begrotingsmarge gedekte EU-leningen op de kapitaalmarkten

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

☒ beperkte geldigheidsduur

- ☒ financiële gevolgen vanaf 2026 tot en met 2027 voor vastleggingskredieten en vanaf 2026 tot en met 2028 voor betalingskredieten.

Daarnaast kan gedurende de looptijd van de lening jaarlijks een rentesubsidie aan Oekraïne worden verstrekt.

☐ onbeperkte geldigheidsduur

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

☒ Direct beheer door de Commissie

- ☒ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie
- ☐ door de uitvoerende agentschappen

☐ Gedeeld beheer met de lidstaten

☐ Indirect beheer door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

- ☐ derde landen of de door hen aangewezen organen
- ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- ☐ de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- ☐ publiekrechtelijke organen
- ☐ organen met een openbare dienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- ☐ in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een openbare dienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die per maatregel beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

n.v.t.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

De toezichts- en verslagleggingsverplichtingen van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 zijn van toepassing.

Het toezicht op de actie door de diensten van de Commissie zal plaatsvinden op basis van de uitvoering van eerder verleende bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne.

Voorts zal bij het toezicht op de actie rekening worden gehouden met de specifieke maatregelen die met de Oekraïense autoriteiten in het MoU moeten worden overeengekomen. De Commissie zal de vooruitgang van de in het MoU vastgestelde beleidsvoorwaarden controleren. De Commissie zal het Europees Parlement en de Raad van de uitkomsten van die controle in kennis stellen.

Tot slot zal bij het toezicht op de actie rekening worden gehouden met de samenwerking met de Oekraïense autoriteiten, met inbegrip van de desbetreffende verzoeken om middelen en de daarin vervatte informatie, met betrekking tot de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne.

Om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de Raad de uitvoering van deze verordening kunnen volgen, moet de Commissie hen regelmatig inlichten over ontwikkelingen met betrekking tot bijstand van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en hun de relevante documenten daarover verstrekken.

De Commissie moet de toereikendheid van dergelijke verslagleggings- en toezichtseisen regelmatig evalueren en daarover verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad, teneinde transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen.

Uiterlijk op 30 juni 2029 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een ex-postevaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de steunlening aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. *Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie*

De uit hoofde van dit voorstel te financieren acties zullen in direct beheer door de Commissie worden uitgevoerd. De financiële steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne zal door de Commissie beschikbaar worden gesteld. De vrijgave van de fondsen kan snel worden georganiseerd om te starten in de loop van 2026, en uiterlijk in 2028 te eindigen.

2.2.2. *Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken*

De Commissie heeft toegang tot informatie, met inbegrip van gerubriceerde informatie, die strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de haar bij deze verordening toegekende taken, met name de verificatie van de voorwaarden voor de

uitbetaling van betalingen en voor de uitvoering van controles, evaluaties, audits, onderzoeken, rapporten alsook voor de controles en audits, als bedoeld in artikel 20.

Om de financiële belangen van de Unie in verband met de steunlening aan Oekraïne te beschermen, moet de tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten te sluiten overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne bepalingen bevatten die zijn afgestemd op de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen waarin de kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne voorziet. Oekraïne zal dezelfde beheers- en controlesystemen gebruiken als voorgesteld in het bij Verordening (EU) 2024/792 ingestelde Oekraïneplan.

Oekraïne zal maandelijkse verslagen moeten indienen met informatie over alle betalingen. Oekraïne zal een speciale rekening openen die uitsluitend bestemd is voor het beheer van de financiële en economische bijstand die wordt ontvangen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne. Alle vereiste betalingen van opdrachten of overeenkomsten voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne zullen via deze rekening worden verricht. De Commissie zal het recht krijgen om toezicht op deze rekening te houden.

Bovendien kan de Unie, indien wordt vastgesteld dat Oekraïne zich schuldig heeft gemaakt aan fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten met betrekking tot het beheer van de steunlening aan Oekraïne, ten nadele van de financiële belangen van de Unie, eisen dat de steunlening aan Oekraïne vervroegd wordt terugbetaald.

Om de risico's in verband met vertrouwelijkheid van informatie het hoofd te bieden, moet gerubriceerde informatie die in het kader van deze verordening wordt gegenereerd, verwerkt, opgeslagen, uitgewisseld of gedeeld, worden beschermd overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften van Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie of de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de bescherming van in het belang van de Europese Unie uitgewisselde gerubriceerde informatie, naargelang het geval. De Commissie moet een beveiligd uitwisselingssysteem gebruiken voor de uitwisseling van gerubriceerde informatie en gevoelige informatie tussen de Commissie en Oekraïne en, waar passend, met de deelnemende lidstaten.

2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)

De bestaande controlesystemen hebben tot dusver gezorgd voor een effectief foutenpercentage van 0 % voor betalingen van het type MFB. Er zijn geen gevallen bekend van fraude, corruptie of onwettige activiteit. De operaties hebben een duidelijke interventielogica, waardoor de Commissie het effect ervan kan evalueren. Door de controles kan zekerheid worden verkregen en kan worden nagegaan of de beleidsdoelstellingen en -prioriteiten zijn gehaald.

Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Om ervoor te zorgen dat de financiële belangen van de Unie in verband met de steunlening aan Oekraïne op efficiënte wijze worden beschermd, moet Oekraïne op grond van de tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten te sluiten overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne gebruikmaken van dezelfde beheers- en controlesystemen als die welke zijn voorgesteld in het Oekraïneplan dat is ingesteld bij Verordening (EU) 2024/792 en op 20 juni 2024 in werking is getreden, en moeten passende maatregelen worden genomen met betrekking tot de preventie en

bestrijding van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden in verband met de bijstand. Hiermee zullen ook, overeenkomstig het Financieel Reglement, de nodige rechten en toegang worden verleend aan de Commissie, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), de Europese Rekenkamer en, in voorkomend geval, het Europees Openbaar Ministerie, ook door derden die betrokken zijn bij de besteding van middelen van de Unie tijdens en na de beschikbaarheidsperiode van de steunlening aan Oekraïne. Oekraïne moet ook onregelmatigheden met betrekking tot het gebruik van de middelen aan de Commissie melden, overeenkomstig de procedures van de kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK ³⁵	van EVA-landen ³⁶	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten ³⁷	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
2.2	[06.01.03] – Ondersteunende uitgaven voor lenings- en schuldbeheersactiviteiten van de Europese Unie	NGK	NEE	NEE	NEE	NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Boven de maxima van het MFK	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
O	[16.07- steunlening aan Oekraïne	GK	NEE	NEE	NEE	JA
O	[16.07.01] – Schuldaflossingskosten van de steunlening aan Oekraïne	GK	NEE	NEE	NEE	JA

³⁵ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

³⁶ EVA = Europese Vrijhandelsassociatie.

³⁷ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader		Nummer					
DG: <.....>			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK
			2024	2025	2026	2027	2021-2027
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel 16.07 01	Vastleggingen	(1a)			0	1 000,000(*)	1 000,000(*)
	Betalingen	(2a)			0	1 000,000(*)	1 000,000(*)
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					0,000
	Betalingen	(2b)					0,000
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten							
Begrotingsonderdeel 06.01 03		(3)			1,000	1,000	2,000
TOTAAL kredieten voor DG <.....>	Vastleggingen	=1 a+1b+3	0,000	0,000	1,000	1 001,000	1 002,000
	Betalingen	=2 a+2b+3	0,000	0,000	1,000	1 001,000	1 002,000
			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK
			2024	2025	2026	2027	2021-2027
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0	1 000,000(*)	1 000,000(*)
	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0	1 000,000(*)	1 000,000(*)

TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	1,000	1,000	2,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <...> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	1,000	1 001,000	1 002,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	1,000	1 001,000	1 002,000
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
• TOTAAL beleidskredieten (alle beleidsrubrieken)	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten (alle beleidsrubrieken)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder de rubrieken 1 tot en met 6 van het meerjarig financieel kader (referentiebedrag)	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

(*) Deze bedragen zijn indicatief en gebaseerd op de huidige termijnrentetarieven, uitgaande van een uitbetaling van 45 miljard EUR in 2026 (15 miljard EUR per kwartaal vanaf het tweede kwartaal van 2026). De feitelijke kredieten in 2027 zullen afhangen van de marktomstandigheden op het moment van de leningen en het werkelijke tempo van de uitbetaling, en kunnen oplopen tot 1,3 miljard EUR in een scenario waarin de rentetarieven met 100 basispunten stijgen ten opzichte van het basisscenario.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	7	“Administratieve uitgaven”				
		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
• Personele middelen		0,000	0,000	11,366	11,366	22,732
• Andere administratieve uitgaven		0,000	0,000	0,336	0,336	0,672

TOTAAL	Kredieten	0,000	0,000	11,702	11,702	23/404
---------------	-----------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)	0,000	0,000	11,702	11,702	23,404
--	--	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 7	Vastleggingen	0,000	0,000	12,702	1 012,702	1 025,404
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	0,000	0,000	12,702	1 012,702	1 025,404

3.2.1.2. Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten

in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer	
---	--------	--

DG: <.....>			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1a)					0,000
	Betalingen	(2a)					0,000
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					0,000
	Betalingen	(2b)					0,000
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten							
Begrotingsonderdeel		(3)					0,000

TOTAAL kredieten voor DG <.....>	Vastleggingen	=1 a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2 a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <....> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <....> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021- 2027
			2024	2025	2026	2027	
• TOTAAL beleidskredieten (alle	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

beleidsrubrieken)	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten (alle beleidsrubrieken)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder de rubrieken 1 tot en met 6 van het meerjarig financieel kader (referentiebedrag)	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Rubriek van het meerjarig financieel kader	7	“Administratieve uitgaven”
---	----------	----------------------------

in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

DG: <.....>	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
• Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL DG <.....>	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
--	--	-------	-------	-------	-------	-------

in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

van het meerjarig financieel kader	Betalingen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
------------------------------------	------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.2. Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet invullen voor gedecentraliseerde agentschappen)

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs ↓			Jaar 2024		Jaar 2025		Jaar 2026		Jaar 2027		Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)						TOTAAL	
	OUTPUTS																	
	Soort 38	Gem. kosten	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Totaal aantal	Totale kosten
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1 ³⁹ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 1																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2...																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																		
TOTAAL																		

³⁸ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).

³⁹ Zoals beschreven in punt 1.3.2. "Specifieke doelstellingen"

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	11,366	11,366	22,732
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,336	0,336	0,672
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	11,702	11,702	23,404
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	11,702	11,702	23,404

3.2.3.2. Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten

EXTERNE BESTEMMINGSONTVANGSTEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Totaal kredieten

TOTAAL GOEDGEKEURDE KREDIETEN + EXTERNE BESTEMMINGSONTVANGSTEN	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL 2021-2027
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	11,366	11,366	22,732
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,336	0,336	0,672
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	11,702	11,702	23,404
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	11,702	11,702	23,404

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	43	43
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	10	10
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in vte's)					
20 02 01 (AC, END van de “totale financiële middelen”)		0	0	2	2
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7		0	0	0	0
TOTAAL		0	0	55	55

3.2.4.2. Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten

EXTERNE BESTEMMINGSONTVANGSTEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	0	0
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	0	0
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in voltijdequivalenten)					
20 02 01 (AC, END van de “totale financiële middelen”)		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0

01 01 01 02 (AC, END – onderzoek onder contract)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – eigen onderzoek)	0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7	0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

3.2.4.3. Totale personeelsbehoeften

TOTAAL GOEDGEKEURDE KREDIETEN + EXTERNE BESTEMMINGSONTVANGSTEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	43	43
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	10	10
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in voltijdequivalenten)					
20 02 01 (AC, END van de “totale financiële middelen”)		0	0	2	2
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7		0	0	0	0
TOTAAL		0	0	55	55

12 posten en 2 vte's zullen afkomstig zijn van herschikkingen uit de beperkte herschikkingspool van de Commissie.

Voor de uitvoering van dit voorstel zijn 41 extra posten nodig in aanvulling op de personeelsformatie, die allemaal moeten worden gefinancierd uit rubriek 7, bovenop de vaste personeelsbezetting. Als onderdeel van de wetgevingsprocedure zal hiertoe een verklaring worden voorgesteld.

Al het personeel wordt gefinancierd uit rubriek 7.

Aantal personeelsleden dat nodig is voor de uitvoering van het voorstel (in vte's):

	Uit te voeren door bestaand personeel van de diensten van de Commissie	Uitzonderlijk aanvullend personeel*		
		Te financieren uit rubriek 7 of onderzoek	Te financieren uit BA-onderdeel	Te financieren uit vergoedingen
Personeelsformatieposten	12 posten	41 posten	n.v.t.	

Extern personeel (AC, END, INT)	2 CA			
---------------------------------	------	--	--	--

Beschrijving van de uit te voeren taken door:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	53 ambtenaren en tijdelijke functionarissen voor: - Programmering/deskundigengroep/comité - Uitvoering: horizontale taken, thematische/technische expertise voor EU- en UA-desk - Oekraïense financieringsstrategie - Werkzaamheden op het gebied van macrofinanciële bijstand - Werkzaamheden op het gebied van defensiesteen - Controle - Juridische werkzaamheden - Ontwerp van financiële procedures - Boekhoudkundige taken - Houdbaarheid van de marge - Beheer van opgenomen en verstrekte leningen - Cash calls, afwikkelingsrapportage enz. - Contractbeheer
Extern personeel	2 vte's ter ondersteuning van de werkzaamheden voor programmering/deskundigengroep/comité

3.2.5. Overzicht van het geschatte effect op investeringen die met digitale technologie samenhangen

Verplicht: in onderstaande tabel moet de beste schatting worden gegeven van de met digitale technologie samenhangende investeringen die uit het voorstel/initiatief voortvloeien.

De kredieten onder rubriek 7 moeten in uitzonderlijke gevallen in het desbetreffende onderdeel worden opgenomen, indien vereist voor de uitvoering van het voorstel/initiatief.

De kredieten onder de rubrieken 1 t/m 6 moeten worden weergegeven als “IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma’s”. Deze uitgaven betreffen het operationele budget dat gebruikt moet worden voor hergebruik, koop of ontwikkeling van IT-platforms of tools die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het initiatief, alsook daarmee verband houdende investeringen (bv. licenties, studies, gegevensopslag enz.). De in deze tabel vermelde informatie moet in overeenstemming zijn met de gegevens in deel 4, “Digitale dimensies”.

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
RUBRIEK 7					
IT-uitgaven (algemeen)	0,000	0,000	0,336	0,336	0,672
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,336	0,336	0,672
Buiten RUBRIEK 7					

IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma's	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,336	0,336	0,672

3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader

Het voorstel/initiatief:

- ☐ kan volledig worden gefinancierd door middel van beschikking binnen de relevante rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)
- ☐ vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening
- ☒ vereist een herziening van het MFK

3.2.7. Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

- ☒ voorziet niet in medefinanciering door derden
- ☐ voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd.

Kredieten in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Totaal
Medefinancieringsbron					
TOTAAL medegefinancierde kredieten					

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- ☒ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten.
- ☐ Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
 - ☐ voor de eigen middelen;
 - ☐ voor de overige inkomsten;
 - ☐ geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven.

in miljoenen EUR (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	voor	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ⁴⁰			
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027

⁴⁰ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

Vermeld voor de toegewezen ontvangsten de betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.

Andere opmerkingen (bv. over de methode/formule voor de berekening van de gevolgen voor de ontvangsten of andere informatie).

4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

Het initiatief biedt ondersteuning aan een derde land en voorziet niet in nieuwe digitale overheidsdiensten op EU-niveau voor natuurlijke of rechtspersonen binnen de Unie. Niettemin ondersteunen digitale elementen de steunlening aan Oekraïne, waarbij voor het beheer van de financiële bijstand, de ondersteuning van het industriële defensievermogen en leeninitiatieven informatie-uitwisseling, verificatie, opslag en, in voorkomend geval, informatieverstrekking aan de Raad en het Europees Parlement vereist zijn.

R1 – Digitale processen voor financiering en uitvoering (hoofdstuk V, met name artikel 26)

Beschrijving: elektronische verzending van verslagen, verklaringen of ondersteunende documenten via beveiligde kanalen en systemen van de Commissie voor workflows zoals verzoeken, verificaties, uitvoeringsbesluiten of uitbetalingen.

Belanghebbenden: diensten van de Commissie en de Raad; begunstigde autoriteiten, en de EDEO voor het toezicht op de in artikel 5 vastgestelde voorafgaande voorwaarden.

Processen: verslaglegging, toezicht, financieel beheer, informatie-uitwisseling.

V2 – Beheer van de ondersteuning van het industriële defensievermogen (hoofdstuk IV, met name artikel 16)

Beschrijving: De begunstigde autoriteiten moeten digitale documentatie indienen waaruit de vooruitgang op het gebied van ondersteunde industriële defensievermogens blijkt, aan de hand van standaardmodellen van de Commissie die geautomatiseerde verificatie mogelijk maken.

Belanghebbenden: begunstigde autoriteiten; diensten van de Commissie.

Processen: toezicht op de uitvoering en validering van aanbestedingen overeenkomstig de verordening.

R3 – Uitwisseling met het Europees Parlement en de Raad, onder meer van voor audits relevante informatie (met name hoofdstuk VI, artikelen 28 en 29)

Beschrijving: De Commissie moet het Europees Parlement en de Raad waar nodig via beveiligde systemen verslagen en gevoelige informatie verstrekken.

Belanghebbenden: diensten van de Commissie; Europees Parlement; Raad; begunstigde autoriteiten (upstream).

Processen: verslaglegging; uitwisseling van auditinformatie; verzending van

gerubriceerde/gevoelige documenten.

4.2. Data

Voor R1-R3 omvatten de data financiële cijfers, uitbetalingsdocumentatie, data over industriële defensievermogens en andere informatie (met inbegrip van potentieel gevoelig/gerubriceerd materiaal).

De data-uitwisseling is doelgebonden, minimaal en interoperabel en wordt uitgevoerd via bestaande beveiligde EU-systemen, waarbij dubbele dataverzameling wordt vermeden, in overeenstemming met de Europese datastrategie.

Bestaande datasets en rapportagekanalen van de Commissie zullen worden hergebruikt. Het is de bedoeling dat data die reeds zijn ingediend in verband met uitbetalingen of toezicht, niet opnieuw worden opgevraagd, in overeenstemming met het eenmaligheidsbeginsel.

Verstrekkers: begunstigde autoriteiten (R1-R2);

Ontvangers: diensten van de Commissie; Europees Parlement en Raad voor rapportage (R3).

Triggers: rapportagecycli, uitbetalingsverzoeken, kennisgevingen van garanties, auditvereisten.

Frequentie: periodiek (bv. maandelijks of zoals anderszins gedefinieerd in de verordening) en ad hoc voor financiële of auditbehoeften.

4.3. Digitale oplossingen

Met betrekking tot alle relevante voorschriften met digitale relevantie (R1-3) gebruikt de Commissie een beveiligd uitwisselingssysteem en datamodellen voor de uitwisseling van gerubriceerde en gevoelige informatie tussen de Commissie en Oekraïne en, waar passend, met de deelnemende lidstaten.

Verantwoordelijkheid: diensten van de Commissie en begunstigde autoriteiten of lidstaten of derde landen, in voorkomend geval.

AI: AI-functionaliteit niet verplicht.

Naleving: Alle systemen moeten voldoen aan het EU-kader voor cyberbeveiliging, eIDAS, de regels voor gegevensbescherming en de regels van de Commissie voor de behandeling van gerubriceerde informatie.

Herbruikbaarheid: Alle digitale oplossingen bouwen voort op de bestaande infrastructuur van de Commissie.

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

De verordening vereist veilige uitwisseling van gerubriceerde/gevoelige informatie, toegang van de Commissie tot alle data die nodig zijn voor de in de verordening vastgestelde verplichtingen, met inbegrip van verificatie, en databescherming. Het is de bedoeling dat aan alle verplichtingen wordt voldaan met behulp van de bestaande beveiligde systemen van de Commissie, zonder hiaten in de interoperabiliteit. Dit draagt bij aan R1-R3.

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

Aangezien de Commissie het begunstigde land al bijstand verleent uit hoofde van bestaande kaders voor financiële en operationele steun, zijn er geen aanvullende digitale uitvoeringsmaatregelen nodig voor R1 en R3. Voor rapportage over industriële defensievermogens (R2) kan de Commissie op dienstniveau richtsnoeren verstrekken over de digitale modellen en veilige uitwisselingsprocedures om gereedheid en het consistente gebruik door de betrokken partijen te waarborgen.